СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXV П'ЯТНИЦЯ, 28 ЛИСТОПАДА 2008 РОКУ ЧИСЛО 48 VOL. CXV FRIDAY, NOVEMBER 28, 2008 No. 48

Весь світ відзначає 75-річчя Голодомору-геноциду в Україні

Звернення Президента України до світового українства та міжнародної спільноти

Звертаюсь до вас у зв'язку з 75-ою річницею найтрагічнішої події в історії українського народу – Голодомору 1932-1933 років.

Правда про злочин геноциду, свідомо скоєний сталінським режимом на благодатній українській землі, десятиліттями намагалася пробити собі дорогу.

Хочу низько вклонитися всім, хто не мовчав у ті роки, коли страх скував підрадянську Україну, коли світ волів залишатися в благодушному невіданні про один з найстрашніших злочинів проти людства.

Лише звільнившись від пут комуністичного тоталітаризму, незалежна Україна змогла на повний голос заявити про замах на життя цілого народу, здійснений в далекі 30-ті роки минулого століття.

Нині правда про Голодомор стає надбанням широкої світової громадськости. Її вже неможливо замовчати. Морок сталінської ночі 1932-1933 років нарешті розвіюється.

Голодомор уже визнаний злочином і засуд-

(Закінчення на стор. 8)

ВИПАНІ, Ню-Джерзі

Рома Гадзевич

7-9 листопада місцева громада у приміщенні Українсько-американського культурного центру Ню-Джерзі вшанувала пам'ять жертв Голодомору у зв'язку з 75-ми роковинами трагедії. Поминальне Вселенське Богослужіння відбулося у п'ятницю, 7 листопада, з участю місцевого духовенства під проводом о. Романа Мірчука, пароха Української католицької церкви св. Івана Хрестителя. Учасниками тієї ж відправи були: оо. Леонід Малков і Тарас Свірчук з Української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., о. Даніел Станіскіс з Римо-католицької церкви Матері Божої Милосердя у Випані, пастор Доналд Моса з Першої Пресвитеріянської церкви у Випані, та диякон Віктор Лупі з Нотер Дейм – Римо-католицької церкви у Випані.

Співав хор місцевої парохії та члени української громади, а діти з парафії заспівали „Отче Наш". Апостола читали двоє юнаків з місцевої громади – Лесик Сизоненко та Микола Глушко. Хористи та велика

(Закінчення на стор. 3)



Діти у Випані засвічують свічки в пам'ять жертв Голодомору. Фото: Рома Гадзевич

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

Богдан Тодорів

Українці Філядельфії одними з перших в Америці відзначили 75-річчя Голодомору-геноциду українського народу в рамках світового відзначення цієї трагічно заподіяної Москвою смерти мільйонів українців.

Почин відзначення дав постійно діючий громадський комітет Українського Конґресового Комітету Америки і Української Американської Координаційної Ради, з участю дирекції Українського освітньо-культурного центру (УОКЦ). У 75-річчя болючої події комітет вирішив відзначити цю подію в центрі міста, що принесло відчутний успіх.

Церква Пресвятої Трійці з великою прихильністю погодилась виставити великий напис англійською мовою над входом: „75-річчя Голоду-геноциду в Україні 1932-1933 років". Цей напис висів цілий тиждень і його читали сотні людей. У церкві були розміщені картини про масове вбивство-геноцид українського народу комуністичною Москвою.

Головне жалобне відзначення

(Закінчення на стор. 3)

ЧИКАҐО, Ілиной

Лука Костелина

У суботу, 15 листопада, українська громада міста і околиць провела скорботно-поминальні моління за жертви здійсненого сталінським режимом Голодомору-геноциду в Україні в 1932-1933 роках. Підготуванням поминальних молінь займався Комітет представників українських церковних, громадських та молодіжних організацій, а місцем його проведення була Катедральна римо-католицька церква.

Вже перед 9-ою годиною ранку люди почали прибувати на збірний пункт зустрічі, яким був Вашінґтон сквер-парк при вулиці Кларк. Люди прийшли з церковними корогвами, національними та організаційними прапорами, транспарантами, на яких були написані відповідні гасла.

Повільною ходою, зупиняючись тут і там, похід вирушив по Кларк вулиці на південь до Сіперіор, в напрямі Римо-католицької катедри Святого Імені, де мали відбутися поминальні моління. На чолі

(Закінчення на стор. 8)



Пластуни і члени танцювального ансамблю „Волошки" під час відзначенння у Філядельфії 75-ліття Голодомору.



Жалобна хода української громади в Чикаґо.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Фотовиставка про підпільну діяльність УГКЦ

ЛЬВІВ. — У Львівському історичному музеї 18 листопада відбулась фотовиставка „Збудована вірою", яка розповідає про підпільне служіння Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ) рідному народові в часи комуністичного режиму й містить світлини, що походять з приватних колекцій, архівів різних чернечих згромаджень та Постуляційного центру (ПЦ) УГКЦ. Основна тема фотовиставки – видатні постаті та знакові моменти з новітньої історії УГКЦ другої половини XX ст. Особливе місце в експозиції займають світлини, які змальовують способи „катакомбного" служіння, табірне життя греко-католиків, ув'язнених та засланих за вірність своїй Церкві в непрохідну сибірську тайгу і вічну мерзлоту Крайньої півночі. У цьому контексті невидимі, але дієві молитовні зусилля десятків тисяч репресованих греко-католиків є воістину „золотою сторінкою" історії України у XX ст., а їхнє переслідування – разом з криком жертв Голодомору та політичних репресій – волає до свідомости кожної неупередженої людини доброї волі зі закликом затаврувати і не допустити більше ніколи і ніде зневаги людської особистости. *(Укрінформ)*

Д. Медведєв назвав Голодомор „так званим'"

МОСКВА. — Російський президент Дмитро Медведєв 14 листопада надіслав листа Вікторові Ющенкові, в якому назвав український Голодомор 1932-1933 років „так званим" і сказав, що ця тема зроблена центральною у зовнішній політиці України поряд з спробами українського уряду отримати місце в „підготовчій", як було сказано, клясі НАТО. Російський керівник каже, що тема Голодомору використовується у короткотермінових політичних цілях. Він вважає, що ухвалення Верховною Радою 2006 року закону, який визначив Голодомор як геноцид українського народу, є нав'язуванням тлумачення подій, не дочекавшись всебічного вивчення цієї проблеми. Д. Медведєв вважає, що такі дії спрямовані на роз'єднання народів колишнього СРСР, бо, за його словами, у голоді 1930-их років загинули також росіяни, білоруси, казахи. Д. Медведєв також відмовився брати участь у відзначаннях річниці Голодомору, бо, за його словами, треба виправити небезпечний перекіс, який помітний у висвітленні цього питання Києвом. Д. Медведєв запропонував створити експертну комісію, до якої б увійшли представники Росії, Білорусі та Казахстану і інших зацікавлених, як він висловився, держав СНД. Послання Д. Медведєва стало черговою у низці критичних заяв від російської сторони на адресу Києва, тональність яких часом межує з аґресивною. Десятки країн світу визнали Голодомор в Україні геноцидом, а ООН та Европарлямент визнали штучний голод в Україні злочином проти людства. *(Бі-Бі-Сі)*

У Карпатах знайшли масове поховання січовиків

УЖГОРОД. — На Верецькому перевалі, що з'єднує Львівську та Закарпатську області, цієї осени знайшли масові захоронення людей. Історики роблять висновки, що це розстріляні у 1939 році карпатські січовики. Далекого 1939 року на території нинішнього Закарпаття, в самому центрі Европи, яку на той час поневолили нацисти, виникла Карпатська Україна. Вона виявилася єдиною державою, де невелика гілка українського народу проголосила свою незалежність. На згортання і придушення демократичних процесів молодої держави були кинуті ворожі сили. У березневі дні 1939 року в бою на Красному Полі під Хустом загинули сотні карпатських січовиків. Велика кількість їх полягла і в інших місцях – зокрема на Верецькому перевалі, в урочищі Бескид, неподалік села Верб'яж. Тоді місцеві жителі, як могли, поховали тіла загиблих. Історик Наталя Ребрик розповіла: „Досі достеменно не відомо, де саме на перевалі були розстріляні захисники Карпатської України. Ми орієнтуємося лише на окремі свідчення. Тому зараз ідеться про встановлення точного місця розстрілу, щоб перезахоронити останки героїв, як велять християнські звичаї. Довести, що це саме загиблі карпатські січовики, неважко". Ще в лютому 2008 року голова Закарпатської облдержадміністрації Олег Гаваші звернувся до різних державних структур з проханням виділити кошти на перепоховання та увічнення пам'яті карпатських січовиків, розстріляних на Верецькому перевалі. Кошти виділили спеціялізованому підприємству „Доля", яке цієї осені й розпочало роботи. За словами закарпатської влади, коли віднайдуть усі тіла, на Верецькому перевалі створять військовий цвинтар. Останки ж тих героїв, яких уже знайшли, урочисто перепоховають під час святкування 70-річчя Карпатської України, яке відзначатимуть у березні наступного року. (*Радіо „Свобода"*)

У Полтаві відкрилась виставка „УПА: історія нескорених"

ПОЛТАВА. — 18 листопада в Полтавській обласній науковій бібліотеці ім. Івана Котляревського відбулося відкриття виставки „Українська Повстанська Армія: історія нескорених". У відкритті виставки взяли участь голова Полтавської обласної державної адміністрації Валерій Асадчев, начальник Управління Служби безпеки України в Полтавській області Мирослав Василина, заступник Полтавського міського голови Віталій Нікіпелов, представники громадськости міста. М. Василина повідомив, що на виставці представлено понад 500 фотографій та документів з радянських та німецьких архівів, які були засекречені протягом багатьох десятиліть, а також внутрішні документи Організації українських націоналістів та УПА. Цього року виставка „Українська Повстанська Армія: історія нескорених" експонується в усіх містах України. *(„Газета по-українськи")*

У Чехії видали антологію українського оповідання

ПРАГА, Чехія. — У чеському видавництві „Книга Злін" вийшла друком книжка „Експрес-Україна" – антологія сучасного українського оповідання. Її укладачем стала добре відома українським літераторам перекладачка Рита Кіндлерова. В антології представлено весь цвіт української літератури: від Юрка Андруховича, Оксани Забужко, Марії Матіос, Братів Капранових, Леся Подерв'янського, Тараса Прохаська, Сергія Жадана до Оксани Луцишин, Тані Малярчук, Марини Соколян та інших молодих авторів. Варто відзначити ретельну й уважну працю укладача, адже всі найпомітніші імена української літератури тепер представлено чеському читачеві. Серед перекладачів приємно побачити ім'я, добре знане в українській літературі – Вікторії Їхової з Праги, яка пише українською мовою і є учасником багатьох літературних подій нашої держави. Видання створено за сприяння фонду Арсенія Яценюка. *(„Львівська газета")*

„Укрпошта" випустила марку в пам'ять лікаря УПА Ю. Липи

ЛЬВІВ. — Начальник центру поштового зв'язку міста Новояворівська Петро Шипка 19 листопада передав до Музею лікаря УПА Юрія Липи, що в селі Бунові, поштові марки з зображенням пам'ятника на могилі медика-патріота, випущені „Укрпоштою". Директор видавництва „Каменяр" Дмитро Сапіга презентував видання творів Ю. Липи. Завідувачка офтальмологічного відділення Новояворівської районної лікарні Галина Шипка закупила для музею 50 примірників його унікального видання „Ліки під ногами". За словами головного лікаря Яворівського району Теодора Короля, новий музей лікаря-патріота чекає на експонати, подаровані доброчинцями не лише з усієї Галичини, але й з Одеси, звідки Ю. Липа був родом. (*ЗІК*)

В Україні почали діяти нові правила дорожнього руху

КИЇВ. — У неділю, 16 листопада, в Україні набрав чинности Закон „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення реґулювання взаємин у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху", ухвалений Верховною Радою 24 вересня і підписаний Президентом України Віктором Ющенком 14 жовтня. Цим законом пропонується збільшення розмірів покарання за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху. В середньому покарання за правопорушення становитиме 85-100 грн. Значно підвищується відповідальність за здійснення грубих порушень Правил дорожнього руху, зокрема покарання за проїзд на заборонений сиґнал світлофора становитиме 170-204 грн., а за управління транспортом у нетверезому стані – 1,360-2,550 грн. Законом передбачається впровадження і використання приладів автоматичної фото- і відеозапису правопорушень. *(УНІАН)*

СБУ передає історичну тюрму для створення меморіялу

ЛЬВІВ. — Служба безпеки України (СБУ) передає свої адміністративні приміщення у Львові для створення Меморіяльного комплексу пам'яті жертв окупаційних режимів. Ідеться про відому „тюрму Лонцького", де за польського, німецького та радянського окупаційних режимів масово вбивали в'язнів. Меморіяльний комплекс має постати за два роки. Щойно завершився міжнародний конкурс на найкращу концепцію, переможця якого буде визначено за кілька тижнів. В ансамбль комплексу, згідно з умовами конкурсу, обов'язково мають увійти будівлі колишньої в'язниці, експозиція її інтер'єрів, має бути увічнено імена в'язнів. За неповних 100 років тут вбили тисячі осіб – українських політиків, еліту єврейської громади, польську шляхту. Особливої жорстокости зазнали в'язні у 1941 році, коли, відступаючи, радянські війська розстріляли на подвір'ї тюрми 1,500 осіб. Створення такого Меморіяльного комплексу – вислід співпраці СБУ, наукових інституцій та львівської громади. Це перший в Україні пам'ятний комплекс такого типу. Його будівництво фінансуватиме громада Львова, на що у бюджеті закладено близько 700 тис. грн. (*„Німецька хвиля"*)

У Карпатах відкрили перший в Україні притулок для туристів

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. — На гірській полонині Плісці, яка знаходиться в 9 км від села Осмолода Рожнятівського району Івано-Франківської области, відкрито перший в Україні притулок для туристів, де мандрівники зможуть переночувати і сховатися від негоди. Притулок освятив священик о. Іван, який подарував закладові ікону св. Миколая, покровителя усіх подорожуючих. У відкритті притулку взяли участь туристи з Польщі та різних міст західних областей України, в основному ті, хто брав участь у його будівництві. Туристична асоціяція „Переходи" з Богородчан ініціює будівництво ще одного притулку на полонині Рущина, біля гори Сивуля. *(„Кореспондент")*

Львів святкує перебування під захистом ЮНЕСКО

ЛЬВІВ. — Львів готується до святкування 11-12 грудня 10-ої річниці перебування під захистом ЮНЕСКО, який позначився на збільшенні потоку туристів і більшій інформаційній відкритости для світу. Найбільший здобуток – це зміна ставлення самих львів'ян до цих пам'яток. Багато мешканців сказали: раз місто внесене до світової спадщини ЮНЕСКО, значить – воно чогось вартує. Щоправда, досі є серйозні проблеми, пов'язані з реставрацією, консервацією та збереженням історичних пам'яток. За 10 років все ще не виконано всіх умов комітету ЮНЕСКО. Зокрема не демонтовано другої металевої вежі, яка заважає оглядові архітектурного ансамблю собору св. Юра. (*„Німецька хвиля"*)

Весь світ відзначає 75-річчя Голодомору-геноциду в Україні

ВИПАНІ, Ню-Джерзі

(Закінчення зі стор. 1)

кількість учасників були вдягнені у вишиваних сорочках.

Зворушливою хвилиною під час Поминального Богослужіння було засвічення свічок, уставлених у формі хреста членами парафії в пам’ять мільйонів жертв Голодомору.

Мистецька програма того вечора розпочалася поважно-урочистим танком „Ще одне зерно“ у виконанні членів Українського танцювального ансамблю „Іскра“, який символізував спустошення людности України Голодомором. Хореографом був Андрій Цибик, мистецький керівник „Іскри“

Поминальне Богослужіння закінчилося розданням хліба всім учасникам, жалібним голосом дзвона та відспіванням „Вічная Пам’ять“!

Після цього фільмар Дам’ян Колодій показав короткий не режисерований фільм — бесіди з тими, котрі пережили Голодомор. Цей проєкт усної історії очевидців започаткувала група українців з Ню-Джерзі.

У суботу, 8 листопада, Комітет мистецтва культури та освіти Українсько-американського культурного центру Ню-Джерзі та відділ Українського Конґресового Комітету Америки повіту Моріс офіційно відкрили виставку історичних афішів, пов’язаних з Голодомором, з Міжнародного Благодійного Фонду „Україна 3000“, головою надзірної ради якого є Перша Лейді України Катерина Ющенко.

Виставку відкрив Левко Мазур, президент Спілки українських американських професіоналістів і підприємців Ню-Йорку та Ню-Джерзі. Він коротко розповів



Зліва: Михайло Козюпа, Левко Мазур, Дам’ян Олесницький, Алекса Крижанівська, Ростислав Василенко. *Фото: Рома Гадзевич*

про поминання жертв Голодомору та повідомив про присутність консула Богдана Мовчана з Генерального консульства України в Ню-Йорку.

Двоє молодих членів громади, Алекса Крижанівська і Дам’ян Олесницький, читали добре опрацьований історичний нарис про Голодомор.

Іхнє читання перепліталося розповідями очевидців, які читав очевидець Голодомору Ростислав Василенко.

У дальшому перебігу програми, після молитви, проведеної о. Р. Мірчуком і покладенням пам’ятного вінка, Р. Василенко зворушливо розповів про свої переживання під час Голодомору.

Михайло Козюпа, член Дорадчої етнічної ради губернатора Ню-Джерзі, прочитав проклямацію, видану губернатором Джаном Корзайном, в якій проголошено 22 листопада Днем пам’яті жертв Українського геноциду в стейті Ню-Джерзі.

Кінцевою та кульмінаційною точкою святкувань пам’яті жертв Голодомору було театральне дійство у вечорі у суботу, 9 листопада, та по полудні в неділю, 10 листопада моно-драма „Голодний гріх“, базована на новелі Василя Стефаника „Новина“.

Драму виконав Олександер Форманчук з Національного Академічного театру ім. Івана Франка в Києві, під режисурою Олександра Білозуба. Це було сильне висвітлення історії Гриця Летючого, бідного у розпачі батька двоїх дітей, та жахливі наслідки їхнього пережиття, коли не було дати дітям що їсти.

Цю монодраму спонзорував Комітет мистецтва, культури та освіти Українсько-американського культурного центру Ню-Джерзі, де головує д-р Марта Лопатинська. Микола Дармохвал очолював підкомітет. який організував представлення.



На сцені – Український танцювальний ансамбль „Іскра“.
Фото: Христя Сизоненко

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

(Закінчення зі стор. 1)

відбулось у неділю, 26 жовтня. Простору церкву заповнили понад 1,000 осіб. Уляна Мазуркевич перебрала ведення церемонії. До церкви тихою ходою увійшли в народних строях члени танцювального ансамблю „Волошки“, несучи вінок. Вони супроводжували свідка Голодомору – Петра Гурського. Вінок був покладений перед великою свічкою, яку засвітив П. Гурський. Опісля в цілковитій тиші увійшли у жалобних строях з дзвіночками в руках діти – члени ансамблю „Камертони“ з баптистсько-євангельської церкви.

Єпископ-помічник Філядельфійської Архиепархії Української Католицької Церкви Іван Бура провів молитву з відповідною присвятою до події. „Камертони“ заграли на своїх дзвіночках кілька мелодій під проводом дириґентки Люби Васильків. Вітальну промову виголосив парох церкви о. Ален Ніле, який підкреслив, що першими кореспондентами, які написали і дали світові знати про голод в Україні, були англійці.

На сцену вийшла артистка-скрипалька Соломія Івахів, акомпаніяторкою була Юнґеум Кім. Срипка в руках С. Івахів співала і вимовляла почуття траґедії. У звуках мелодій наче душі померлих говорили до слухачів. С. Івахів виконала сонату Йогана Себастіяна Баха, „Голосіння“ Станіслава Людкевича і „Мелодію“ Мирослава Скорика. Після її виступу Олександер Александрович, радник Посольства України в США, говорив про історичну потребу нагадувати щорічно світові про спричинену Москвою траґедію України.

На сцену вийшов збірний мішаний молодіжний хор Першої української баптистської церкви. Хлопці були в темних строях, а дівчата – в чорних сукнях. Хор заспівав „Сьогодні ми співаємо Тобі, Господи“ Сергія Рахманінова і „Славіте Господа з небес“ Миколи Леонтовича. Хором керував дириґент Іван Валенчук. Після хору на сцену вийшла співачка Марта Залізняк, яка прекрасним давінким сопрано виконала пісні „Під Твою Милість“ Ігоря Соневицького, арію Оксани з опери „Запорожець за Дунаєм“ Семена Гулака-Артемовського та пісню „Свічка“ М. Скорика. Акомпаніювала співачці Оксана Гарламова.

Визнання громаді за гідне вшанування мучеників Голодомору-геноциду висловив Богдан Мовчан – віце-консул Генерального консульства України в Ню-Йорку. З молитвою до Бога, щоб ніде більше таких трагедій не повторювалось, звернувся окружний голова українських баптистських церков пастор Іван Ковальчук.

Перед закінченням виступив камерний хор „Аколяда“ під орудою Богдана Генгала, який заспівав пісні: „Ой, горе тій чайці“ М. Леонтовича, „Святий Боже“ Миколи Дилецького і „Прелюд“ М. Леонтовича. Парох Української православної церкви Покрови Пресвятої Богородиці“ о. Володимир Ханас провів кінцеву молитву. На закінчення об’єднані хори заспівали гимн-молитву „Боже Великий Єдиний“.

Молодь Спілки Української Молоді і Пласту під час гимну віддали своїми прапорами честь страдникам.

До краси та історичного розуміння цього скорбного відзначення особливо спричинились члени комітету Ігор Кушнір, Христя Сеник, Яра Снилик, Уляна Мазуркевич та Оксана Ворох. Вони розмістили в церкві 24 картини, що зображують терпіння вмираючих від голоду людей. Картини були позичені з Посольства України у США. Вони виготовлені коштом фундації „Україна-3000“, яку очолює Катерина Ющенко, дружина Президента України.

За прихильне ставлення до звеличання трагічної події у церкві Пресвятої Трійці громадський комітет склав щиру подяку парохові церкви о. А. Нілу, управі церкви Теодорові Г. Лювісу, Едвардові Вестіну, Дейвідові-Ґадфрей Томасові.



Камерний хор „Аколада“ і члени філядельфійського комітету з відзначення 75-річчя Голодомору.

АМЕРИКА І СВІТ

Вашінґтонська економічна зустріч – лише перший крок

ВАШІНҐТОН. — Вашінґтонська економічна зустріч 15 листопада – це лише перший крок на шляху до подолання наслідків ґльобальної кризи та реформування світової фінансової системи. Для досягнення позитивних вислідів потрібна буде ціла низка подібних зустрічей. Таке переконання висловив Президент США Джордж Буш, підводячи підсумки переговорів у форматі країн „Групи 20-ти" (G-20) Провідники чільних країн світу на зустрічі пообіцяли працювати разом, аби поновити світове економічне зростання. Вони сказали, що прагнуть співпрацювати, щоб запровадити „дуже потрібні" реформи у світовій фінансовій системі. Провідники країн так званих „нових" ринків відзначили, що зустріч засвідчила історичний поворот у розподілі економічної потуги – від багатих країн до бідніших. Серед досягнень зустрічі глава Білого Дому відзначив взаєморозуміння серед його учасників щодо необхідности зробити фінансові ринки більш прозорими та контрольованими, а також посилення їх цілісности. Американський Президент зазначив, що особливу увагу під час зустрічі світові провідники приділили ролі Міжнародного валютного фонду (МВФ) та Світового банку (СБ). „Ми маємо реформувати міжнародні фінансові інституції. Ці установи виконували надзвичайно важливі функції, однак, базувалися на економічному устрої 1944 року", – підкреслив Дж. Буш. Щоб відповідати викликам сьогодення, МВФ та СБ мають модернізувати структуру управління. Однією з головних домовленостей зустрічі Президент США назвав відмову від політики протекціонізму та рішення утриматися від нових торговельних бар'єрів. Дж. Буш оцінив вашінґтонську зустріч як результативну, однак, наголосив, що „попереду залишилось ще багато роботи". Переговори повинні допомогти започаткувати процес створення реґулятивної структури, яка зможе убезпечити ґльобальну фінансову систему від кризових явищ у майбутньому. На зустрічі зібралися представники провідних промислових країн світу – США, Японії та Німеччини, а також країн з „новими" ринками – Китаю, Індії, Арґентини та Бразилії. У цілому, країни, представники яких зібралися у Вашінґтоні, складають 85 відс. світової економіки. *(Укрінформ, Бі-Бі-Сі)*

Війська США буде виведено з Іраку до кінця 2011 року

БАГДАД, Ірак. — Іракські та американські посадовці 16 листопада домовилися про завершення американської військової присутности в Іраку. Відповідну угоду підписали міністер закордонних справ Іраку Гошіяр Зебарі та Посол США в цій країні Раян Крокер, який уже назвав дану угоду історичною. Згідно з пляном, американські війська будуть виведені з Іраку до кінця 2011 року. Такий крок американців наразі жваво обговорює іракський парлямент. *(„Голос Америки")*

ООН потрібно 7 млрд. дол. для гуманітарної допомоги

ЖЕНЕВА. — Організації Об'єднаних Націй наступного року потрібно близько 7 млрд. дол. для гуманітарної допомоги 30 млн. осіб у 31 країні світу. При цьому ще не враховано непередбачуваних витрат, сказано у розповсюдженій в Женеві 19 листопада заяві Генерального секретаря ООН Бан Кі-Муна. Це найвища заявлена сума з 1991 року. Для порівняння – на 2008 рік ООН просила на ці цілі 4.7 млрд. дол. Найбільше цих коштів пішло для допомоги Суданові та Конґо. *(„Німецька хвиля")*

В армії США жінка вперше стала чотиризірковим генералом

ВАШІНҐТОН. — У п'ятницю, 14 листопада, американка Ен Данвуді стала першою в історії США жінкою, яка одержала звання чотиризіркового генерала. Вона очолила командування матеріяльно-технічним забезпеченням армії. На урочистій церемонії в Пентаґоні зірочки на погони Е. Данвуді прикололи начальник штабу армії генерал Джордж Кейсі та її чоловік, відставний полковник Військово-повітряних сил (ВПС) США Креґ Бротч. Присутніми на церемонії також були командувач військами США в Іраку генерал Дейвід Петреус, глави військових підрозділів і два колишні начальники штабу. Е. Данвуді прийшла на службу в 22 роки, в 1975 році. Як розповів Дж. Кейсі у вітальному виступі, тоді майже 98 відс. військовослужбовців вважали, що найкраща для жінки праця в армії – це кухар. Проте вона дослужилася до звання офіцера, в 1992 році стала першою в історії США жінкою-командиром десантного батальйону. Е. Данвуді – представниця військової династії. Генералом був її прадід, батько брав участь в Другій світовій війні (поранений у Франції), Корейській і В'єтнамській війнах, старша сестра – третій в історії США пілот військового гелікоптера, племінниця пілотувала штурмовик А-10 в Афганістані. Жінки становлять близько 14 відс. з 543 тис. американських військовослужбовців. *(УНІАН)*

Латвія святкує 90-річчя проголошення держави

РИҐА, Латвія. — 18 листопада Латвія святкувала 90-річчя проголошення Латвійської Республіки. До Риґи на урочистості прибули президенти Литви, Естонії та Польщі. Латвійці в рамках святкових заходів під гаслом „Надихнися Латвією" провели понад тисячі цікавих акцій і зробили своїй державі різноманітні подарунки. 18 листопада 1918 року в Національному театрі у Ризі члени Народних зборів урочисто проголосили створення Латвійської держави. 18 листопада, рівно через 90 років, у тому ж театрі відбулася ще одна символічна акція – 90 дітей та підлітків, обраних у перебігу конкурсу есеїв „Латвія. Майбутні 90" разом з президентом Валдісом Затлерсом, відновлюючи історичний акт 1918 року, знову проголосили незалежну Латвійську Республіку. Саме ця молодь і визначатиме майбутнє Латвії, наголошує одна з учасниць акції Мара Даукше. *(Радіо „Свобода")*

Американська корпорація „Ситіґруп" звільняє працівників

НЮ-ЙОРК. — Американська компанія „Ситіґруп" 17 листопада оголосила, що звільнить 53 тис. осіб, тобто 20 відс., через світову фінансову кризу. Першими під цю катеґорію потраплять працівники сфери продажу та німецької банківської філії. Це майже 20 тис. співробітників. Лише у третьому кварталі цього року „Ситіґруп" втратила майже 3 млрд. дол. Щоправда, керівники компанії заспокоюють – наразі їхні прибутки становлять близько 10 відс. Це трохи більше, ніж у конкурентів. Проте акції корпорації продовжують падати. На ринкових торгах їхня ціна знизилися майже на 5 відс. Голова правління „Ситіґруп" Вин Бішоп заявив, що в умовах світової фінансової кризи було б безвідповідальним не звертати увагу на проблему кількости працівників. Джек Гейдж, оглядач журналу „Форбс", сказав: „У фінансовому секторі вже близько 160 тис. осіб втратили працю. Після цього масштабного звільнення їх кількість збільшиться на третину". *(ЗІК)*

Росія покладає надії на Барака Обаму

ВАШІНҐТОН. — Російський президент Дмитро Медведєв 16 листопада заявив, що розраховує, що новообраний Президент Барак Обама зможе сприяти відновленню взаємної довіри у стосунках між двома країнами. Промовляючи у Вашінґтоні, Д. Медведєв сказав, що сподівається зустрітися з новим Президентом невдовзі після того, як той прийде до влади у січні 2009 року. Д. Медведєв натякнув, що Росія готова на компроміс стосовно плянованих Америкою протиракетних щитів у Східній Европі. Два тижні тому він сказав, що Москва плянувала невтралізувати можливе розташування американських радара у Чехії і перехоплювачів у Польщі встановленням власних ракет близького радіюсу дії у Калінінградській области. США раніше неодноразово заявляли, що система ПРО не загрожуватиме Росії і спрямована на убезпечення від нападів так званих непередбачуваних держав. Д. Медведєв промовляв на зустрічі „Групи 20-ти" у Вашінґтоні і сказав, що на нову адміністрацію Білого Дому покладається багато надій. *(Бі-Бі-Сі)*

Італія обмежує в'їзд трудових міґрантів

РИМ. — Міністер у справах праці та добробуту Італії Мавріціо Саконі 19 листопада оголосив про запровадження обмежень на в'їзд іміґрантів, які приїздять у країну для працевлаштування. Суворі обмеження запроваджують на в'їзд в Італію будівельних і промислових робітників. Винятком з правил будуть хатні робітниці та доглядальниці, проте їх в'їзд у країну теж буде обмежено. Перевагу віддаватимуть тим, у кого буде контракт на працю з догляду за людьми з обмеженими можливостями або за старими. Буде обмежено в'їзд і тих, хто приїжджає в Італію на такі сезонні праці, як збирання врожаю, або за тимчасовими контрактами для праці у сфері туризму. М. Саконі зазначив, що обмеження припливу робочої сили з-за кордону необхідне для того, щоб уникнути безробіття в Італії, оскільки чужоземці, які приїжджають, є „конкурентами" в боротьбі за робочі місця не тільки для італійців, а й для іміґрантів, які давно влаштувалися в Італії. Міністер вважає, що необхідно обмежити в'їзд нових іміґрантів, які не мають можливости тривалого працевлаштування. *(УНІАН)*

Автомобільні гіганти США у небезпеці

ВАШІНҐТОН. — Три американські автомобільні компанії – Крайслер, Форд і Дженерал Моторс – 18 листопада заявили на слуханнях у Сенаті, що вони можуть збанкрутувати, якщо уряд не надасть їм допомогу у розмірі 25 млрд. дол. Президент компанії Форд Алан Мулалі сказав, що загибель такої фірми, як його, може мати серйозний вплив на всю економіку США. Голова сенатського комітету з банківських питань Кристофер Дод сказав, що у тому, що сталося, є частково провина самих автовиробників, але застеріг, що сотні тисяч осіб втратять працю, якщо цим компаніям дозволять збанкрутувати. *(Бі-Бі-Сі)*

ООН критикує пост-радянські країни за забруднення

ЖЕНЕВА. — ООН 18 листопада попередила про небезпечні наслідки для світового клімату, допоки розвинуті країни не почнуть працювати ефективніше для контролі за викидами парникових газів. У розповсюдженій доповіді йдеться про те, що держави не спромоглися здійснити кроки щодо зменшення небезпечних викидів. ООН каже, що викиди у 40 найбільш розвинутих країнах збільшилися більш як на 2 відс. за останні шість років. Найбільше збільшення викидів за цей період, згідно з доповіддю, було у країнах колишнього радянського бльоку. *(Бі-Бі-Сі)*

У 2050 році на Землі житиме 9.2 млрд. осіб

КИЇВ. — Чисельність населення Землі на даний час становить 6.7 млрд. осіб, а до 2050 року вона досягне 9.2 млрд, переважно за рахунок зростання населення в країнах, що розвиваються, повідомляється 18 листопада в доповіді Фонду народонаселення ООН. За оцінками експертів, найбільш населеною країною пляни залишається Китай, де живе близько 1 млрд. 300 тис. осіб. За ним іде Індія (1 млрд. 200 тис.), а третє місце посідають США (309 млн.). Середня тривалість життя у чоловіків у світовому маштабі становить 65.1 року, в жінок – 69.6 року. Найнижчий рівень дитячої смертности занотовано у Норвегії, Швеції, Сінґапурі і Японії – тут помирають лише троє дітей з 1,000 новонароджених. *(Укрінформ)*

Весь світ відзначає 75-річчя Голодомору-геноциду в Україні

СТЕЙТ-КОЛЕДЖ, Пенсильванія

9 листопада відбулось відзначення 75-ої річниці Голодомору в Україні, ініціятором якого став Український клюб, створений у квітні цього року за участи студентів Стейтового університету Пенсильванії, зокрема президента Студентської католицької візантійської громади Андрія Леськова, який був обраний президентом клюбу. Акція мала на меті вшанувати пам'ять загиблих від голоду в Україні, зібрати пожертви на будівництво у Вашінґтоні меморіялу, присвяченого Голодоморові, поширити знання про цю жахливу трагедію, про яку навіть деякі місцеві парафіяни не знали.

Спершу акцію було заплановано провести в Каплиці Ейзенгавера, проте виявилося, що кількість бажаючих відвідати подію перевищує можливості каплиці, відтак подію перенесли до міжконфесійного Духовного центру, спроєктованого українським архітектором Джеймсом-Олегом Круглим, який теж приїхав на цю подію до Стейт-коледжу.

На запрошенння прибули Митрополит-Архиєпископ Української Католицької Церкви у Філядельфії Стефан Сорока; український чоловічий хор „Прометей" з Філядельфії під керівництвом Романа Кучарського; свідки Голодомору в Україні, відомі меценати Галина та Олександер Воскобійники (створений ними Фонд Українських студій при університеті був спонзором цієї акції); професор політичних наук Ратґерського університету, художник та автор шести книг, редактор „Енциклопедії націоналізму" Олександер Мотиль; почесний професор славістики Пенсильванського університету, перекладач та письменник Майкл Найдан.

Програма відкрилась процесією 10 служителів церкви з запаленими 10 свічками, кожна з яких символізувала 1 млн. жертв, загиблих під час Голодомору. Розпочалась акція з Божественної Літургії, під час якої з проповіддю виступив Архиєпископ С. Сорока, який наголосив на важливості вшанування жертв Голомору, поділився власним досвідом ставлення до святого хліба. Після акції Митрополит спілкувався з присутніми.

„Служби на відзначення Голодомору провадяться більше у великих містах – Вашінґтоні, Ню-Йорку, Балтиморі, Філядельфії, – розповів Архиєпископ С. Сорока. – Треба віддати належне студентам, які організували службу в Стейт-коледжі. Найбільше мене зворушило те, що вони самі взяли участь і продумали таку цікаву програму. Напевно, немає нічого кращого, як подумки бути з загиблими, думати і пам'ятати про них. Ми намагаємося видавати і розповсюджувати пізнавальні матеріяли, щоб люди більше про Голодомор знали".

З спогадами виступили Воскобійники. О. Воскобійник розповів, як одного разу уночі він зустрів п'ятирічного хлопчика, котрий попросив у нього хліба. „А де твоя мама?" – запитав О. Воскобійник. Хлопчик відповів: „На отих возах її викинули", і показав на гори трупів, що їх вивозили возами і скидали у ями. Раптом схопили того хлопчака й кинули на той самий віз. „Хотіли і мене схопити, – ледь стримує сльози О. Воскобійник, – але я і втік".

Г. Воскобійник розповіла, як у 1932 році їх розкуркулили і, якби не хрещений батько, то вивезли б до Сибіру. Він прибіг уночі і сказав, що на ранок родину заберуть, посадив усіх на сани і відвіз на станцію. Батько влаштувався на заводі і дістав пашпорт, з яким можна було їздити до Білорусі по харчі, хоч всі кордони були закриті. Вдавалося йому привозити нелеґально зерно, яке він насипав у штани.

З блискучою промовою виступив О. Мотиль, який детально зупинився на книзі „Історія геноциду" відомого польсько-єврейського науковця Рафаеля Лемкіна, який запровадив у вжиток термін „геноцид". Згідно з Р. Лемкіном, український геноцид складався із чотирьох компонентів: винищити інтеліґенцію, ліквідувати духовенство, знищити селянство, розпорошити решту українців шляхом переселень їх на Схід і заселити українські землі представниками інших національностей.

Потім у стінах лунала поезія про голод Василя Симоненка та Максима Рильського, українською мовою – у виконанні стипендіятки Фулбрайта Марії Титаренко зі Львова, а також англійською – в перекладі М. Найдана.

Кілька уривків з книги спогадів О. Воскобійника „Повість моїх літ" прочитав актор Майкл Берноський. Він також прочитав уривки з книги „Жнива скорботи" Роберта Конквеста. Після заключної промови о. Роберта Оравіца залунав спів „Боже Великий Єдиний".

Завершилась подія поминальною Панахидою за загиблими.

У залі майоріли чорні вишиванки і хустки, якими втирали сльози, пахло ладаном. Свічки мерехтіли, як вічна і світла пам'ять, що її плекатимемо як страшний тягар втрати і водночас як Божий дар, що наша нація таки вижила.

Марія Знайда

ЙОНКЕРС, Ню-Йорк

В неділю, 9 листопада, українська громада міста й околиць вшанувала пам'ять жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років в Україні походом від Дому української молоді до церкви св. Михаїла та Панахидою на площі біля церкви.

Це була кульмінаційна точка цілорічних заходів, запланованих Організаційним комітетом, який очолював Андрій Горбачевський і до якого належав, між іншими, також парох церкви св. Михаїла о. декан Пилип Виняр.

В поході взяло участь приблизно 150 осіб, включно з посадником міста Филипом Аміконі з дружиною і трьома членами міського уряду.

Учасники, одягнені у вишиваних сорочках, несли транспаранти з відповідними написами, дві домовини і білі хресті, і біля церкви створили символічний цвинтар.

Панахиду відслужили парох церкви св. Михаїла о. Марко Гірняк і диякон Микола Дрофич. Промовляли о. декан П. Виняр, посадник міста Йонкерсу та голова комітету А. Горбачевський. Програмою провадив Славко Кіцюк, голова місцевого Відділу Українського Конгресового Комітету Америки..

Головною точкою церемонії вшанування пам'яті жертв Голодомору було слово Олександра Северина, який 11-літним хлопцем пережив страхіття 1932-1933 років. Присутні були також його дружина Надія, яка також пережила Голодомор, та дві їхні доні. У місцевій пресі появилися дві позитивно насвітлені статті та декілька фотографій.

Треба відзначити, що все відбулося дуже урочисто, найменша деталь була заздалегідь добре обдумана й опрацьована.

Д-р Марія Кіцюк

ЧИКАҐО, Ілиной

Марія Климчак

24 жовтня в Українському національному музеї відбулося відкриття виставки, присвяченої 75-им роковинам Голодомор-геноциду 1932-1933 років в Україні. У співпраці з Фундацією українського геноциду 1932-1933 років та банку „MB Financial" музей успішно здійснив цей важливий проєкт.

Виставка „Хліб наш насущий" складається з архівних документів 1932-1933 років, історичних експонатів, зібраних музеєм, плякатів, які викривають злочинну політику сталінського уряду.

Основна частина виставки відведена під експозицію „Голодомор очима українських художників", яку представив під час відкриття почесний гість Морґан Віліямс. Починаючи з 1995 року, американський підприємець пов'язує свою професійну діяльність з Україною. Зібрана ним колекція нараховує понад 400 творів, серед яких – картини, графічні роботи, плякати, ліноґравюри, народні картини, фотографії. Вперше частина робіт показана у Чикаґо.

На відкриття виставки прибули представники української громади, Генерального консульства України у Чикаго, священики українських церков. Серед гостей були американці, які лише віддалено чули про Голодомор-геноцид в Україні.

„Саме ця виставка є нагодою, щоб ознайомити американську спільноту з трагічною сторінкою в історії українського народу", – сказав президент музею Ярослав Ганкевич, відкриваючи виставку.

До проведення виставки були запрошені американці, які належать до групи молодих приятелів музею. Ерік та Марта Фуоко працювали над каталогом виставки, обов'язки звукорежисера взяли на себе Матей Раковський та Фран О'Герн, пресові повідомлення готувала Світлана Кочман, Катя та Юрій Мицики працювали над фотовиставкою про діяльність Фундації українського геноциду та хронологією відзначень сумних роковин українцями в різних країнах світу.

Зворушливою була доповідь сценариста Орини Грушецької-Шифман, онуки свідка Голодомору. На прикладі життя своєї родини вона розповіла про ті страждання, які пережила українська земля. Власники пекарні „Ideal Pastry" Олекса Тарабанський та Ярослав Людський випекли чорні хлібини пам'яті, а Тарас Василик з приятелями від громадської організації „Помаранчева хвиля" виготовили та встановили у центрі виставкової залі справжній віз, який вражає символікою декорації: розсипане колосся на рушнику, простелену у вічність, лебединий рукав вишиваної сорочки матері-України та вогники свічок над притрушеним відцвілими чорнобривцями полем…

Виставка включає експозицію „Червоний терор", де увагу глядача привертають аґітаційні плякати періоду „колективізації та розкуркулення", а також медалі, якими Йосиф Сталін нагороджував душогубів. Ці наочні докази злочинів передав музеєві меценат д-р Юрій Подлуський.

Окрема експозиція присвячена українському селу до Голодомору

(Закінчення на стор. 9)



Владика Ричард Семеняк з учнями школи св. о. Миколая на виставці „Голодомор очима українських художників" в Чикаґо.

Голодомор зобов’язує світ до прозріння

Глибоко сумна і глибоко повчальна естафета „Незгасимої свічки“, перетнувши кордони багатьох країн світу і збудивши сумління мільйонів людей доброї волі, прийшла в Україну, де минулого вівтірка, 25 листопада, відбулося завершальне офіційне відзначення 75-річчя Голодомору 1932-1933 років – вперше на загальногромадському і загальнодержавному рівні. Характер і маштаб відзначення ювілею страшної трагедії є значущим кроком в проясненні, поглибленні й утвердженні самосвідомости української нації.

Дався цей крок нелегко, передусім – для самої України, в якій усе ще діють темні антиукраїнські політичні сили, вперто намагаючись залишити українське суспільство в стані безпам’ятства. Лише величезними і послідовними зусиллями міжнародної спільноти, передусім – країн, де активні українські громади, зокрема Сполучених Штатів Америки, Конґрес яких ще у 1988 році визнав Голодомор 1932-1933 років історичним фактом, а також цілеспрямованими зусиллями Президента України Віктора Ющенка найбільша трагедія України стає відомою сторінкою світової історії.

На сьогоднішній день вже понад 20 держав визнали Голодомор геноцидом, свідомо застосованим сталінською Москвою для знищення української нації. У найновішій резолюції Палати Представників Конґресу США з цього приводу Голодомор прямо, без недомовок, названо геноцидом. „Наслідком спланованих дій“ вважає Голодомор резолюція Організації безпеки і співробітництва в Европі. Також нещодавно, в жовтні, визнав Голодомор злочином проти людства Европарлямент. Тобто йдеться про все ширше і все певніше міжнародне визнання української трагедії, незважаючи на те, що Росія в стінах ООН всіма способами намагається перешкодити цьому. Як кажуть в нашому народі, на злодієві шапка горить. Запереченням історичної правди Москва проти власної волі підтверджує свою причетність до Голодомору 1932-1933 років в Україні, тому висновок тут може бути тільки такий: хто не кається у своїх історичних гріхах, той готовий їх повторити. Не випадково Президент Росії Дмитро Медведєв відмовився приїхати до Києва на відзначення 75-их роковин Голодомору.

При всій важливості міжнародного визнання Голодомору геноцидом, це питання ще довго залишатиметься актуальним для самої України. Згадаймо, що майже половина депутатів Верховної Ради в листопаді 2006 року не проголосувала за Закон „Про Голодомор 1932-1933 років в Україні“, іншими словами – цим депутатам інтереси Росії дорожчі, ніж історична пам’ять України.

На тлі такої політичної і моральної ретроградности гідно виглядає оприлюднене напередодні 75-річчя Голодомору Звернення, від імені Синоду Української православної Церкви Московського патріярхату, Митрополита Володимира (Сабодана), в якому з християнською відповідальністю Великий Голод в Україні названо геноцидом: „...В 1930-ті роки Україна вперше пережила штучний голод, масове вбивство мільйонів своїх громадян, цинічне, цілеспрямоване, безжальне. Лише в богоненависницькому й людиноненависницькому середовищі міг відбутися подібний злочин. На щедрому українському чорноземі вмирали у страшних муках мільйони людей. Цей геноцид був намаганням знищити саму душу народу, привести її до повного рабства...“.

Будемо сподіватися, що це Звернення значною мірою наблизить українське суспільство до єдности щодо причин і оцінок Голодомору, а відтак – до оздоровлення суспільно-політичної атмосфери в Україні, і в кінцевому результаті – до морального зцілення українського народу від небаченої в людській історії травми, заподіяної Голодомором-геноцидом.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adukr@optonline.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

ЛИСТОПАД В НАШІЙ ІСТОРІЇ...

Одна з квіток нашого письменства



Григорій Квітка–Основ’яненко

29 листопада минає 230 років від народження Григорія Квітки–Основ’яненка. Ну просто не міг інакше прийти на Божий світ „батько української прози“, як тільки в селі з символічною назвою – Основи, і в козацькій родині з не менш символічним прізвищем – Квітка. З тієї світлої козацької, первісно української основи, з мовно щедрого, безмежно образного народного середовища просто не могла не постати одна з чарівних квіток нашої великої літератури, української художньої клясики.

Гарна леґенда пов’язує рід Квіток з заснуванням Харкова і всієї Слобожанщини: у письменникового прапрадіда, котрого Квіткою називали саме за надзвичайну вроду і добре серце, закохалася київська красуня, донька воєводи, отож вони таємно повінчалися і ще з кількома козаками-одчайдухами втекли на Лівобережжя та на березі Уди заснували нове життя.

Родинні умови Квіток, козацької старшини, вповні надавалися для важливої національної місії – не тільки і не стільки матеріяльними статками, як глибокою українськістю, атмосферою найщирішої уваги і поваги до історії, до рідної мови, пісні, кобзарської думи. Змалку Григорія вабила музика, дуже добре грав на фортепіяні і на флейті, навіть компонував власні твори. Багато читав, знав напам’ять безліч віршів, але найбільше любив слухати старших людей, козаків, все бігав на ринок, щоб записати прислів’я, повір’я, порівняння, просто гарне та образне слово.

І життя складалося саме так, щоб не знайшов він себе ні на військовій службі, ні в монастирі, ні на театральній і музичній нивах, хоч був у нього досить тривалий період бурхливої культурно-громадської праці в Харкові, де майбутній письменник заснував велику інструментальну оркестру, влаштовував літературні вечори, керував місцевим театром і виступав у ньому режисером та актором.

А весь той різнобічний життєвий досвід виллявся на папір у такій пружній, зрілій формі, щоб залишитися в українському красному письменстві назавжди. І вже годі уявити нашу літературу, взагалі культуру, без „Сватання на Гончарівці“, без „Шельменка-денщика“, „Конотопської відьми“, „Сердешної Оксани“, „Марусі“...

Мають рацію літературознавці: то був цілком новий творчий голос – голос України, яка стрімко розвивалася в історичному часі і в духовно-естетичному просторі, а проте немалу втіху нам може дати усвідомлення, що нова українська проза народжувалася так невимушено, природно – з тієї мови і з того духу, котрими жила Україна з давніх давен.

Певна річ, самобутнього Квітчиного вкладу в українську літературу не міг не оцінити належним чином Тарас Шевченко, сказавши у вірші:

...Тебе люди поважають,–
Добрий голос маєш;
Співай же їм, мій голубе...
Утни, батьку, щоб нехотя
На ввесь світ почули...

Вони обидва були з того самого світу краси і правди. Ось декілька речень з листа Г. Квітки–Основ’яненка до Т. Шевченка від 23 жовтня 1840 року: „Десь, я думаю, ні з одним чоловіком і ні з яким письмом не було того, що мені було з Вами, мій коханий пане, Тарас Григорьевич. Щось дуже не просто почалося і до чого те воно дійдеться – побачимо. А почалось із почину, що Вас я кріпко улюбив, знайшовши таке м’якесенькe серденько і душу чисту, мов хрусталь... А книжку, як розгорнув, дивлюсь – „Кобзар“, та вже дуже вичитаний. Дарма! Я його притулив до серця, бо дуже шаную Вас, і Ваші думки кріпко лягають на душу...“.

І ми, українці, сьогодні маємо справді велику літературу, в якій багато сторінок і багато імен лягають на душу, проймаючи її світлом.

П. Ч.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Роля „Свободи“ неперевершена

Виповнилося 115 років безперервного видавання газети „Свобода“ – особливий і помітний понадстолітній ювілей видавничої діяльности Українського Народного Союзу, ювілей найстаршої газети в діяспорі і Україні.

Понад 100 років тому засновники Українського Народного Союзу були свідомі ролі власної преси для існування і росту братської організації. Поширенням ідей фратерналізму, які були колись і є нині змістом діяльности УНСоюзу, та інформації про життя української спільноти в Америці у великій мірі ми завдячуємо союзовій пресі. Велика заслуга „Свободи“ в поширенні національної свідомости серед перших українських еміґрантів, зокрема серед українських робітників, яких доля „заганяла“ в пенсильванські копальні вугілля, де й „народився“ УНСоюз. При союзових відділах, в різних місцевостях зосереджувалась культурна діяльність – спортові дружини, театральні і музичні товариства, хор, про що інформувала і заохочувала до участи власна преса. В історії української діяспори українська газета залишається найважливішим документом нашої доби, з якого користатимуть в майбутньому історики, письменники, діячі культури.

Варто нагадати, що журналістський рівень газети залежить від редакторів, дописувачів, а також читачів, які цікавляться і живо реагують на різні події. Завданням професійного журналіста є правдива реєстрація фактів щоденного життя, пов’язання їх з минулими подіями та висвітлення перспектив на майбутнє. При цьому не так важливе число передплатників. В Західній Україні, в першій половині XIX ст., виходила газета „Зоря Галицька“ накладом 300 примірників, але її користь для дослідників доби з перед двох століть неперевершена.

Роля діяспорної преси, зокрема „Свободи“, важлива і особлива. „Яка наша преса, така наша будучність“ – це заголовок знаменитої статті д-ра Івана Гвозди, свого часу поміщена в „Свободі“. Автор подав цікаві думки, шкода, що над ними не розгорнулась дискусія.

Ювілей „Свободи“ – це в першу чергу вшанування праці редакторів, яким належиться признання і подяка від читачів за виконання відповідальних обов’язків згідно з постановами Другого з’їзду українських журналістів, що відбувся в Торонто у 1966 році. Тоді було сказано, що преса відіграє велику ролю в громадському, політичному і культурному житті кожного народу, а також, що журналіст користується повною свободою в поширюванні інформації і коментуванні подій – за умови, що вони є правдиві, точні, згідні з фактами.

Крім постійних редакційних статтей, фото-інформації, сторінок „з редакційної пошти“, змістом „Свободи“ є художні нариси, поезія, історія, біографії визначних людей, спогади, мистецтво, літературознавство, дуже корисна сторінка „Мова про мову“, політологія, публіцистичні і наукові статті, есеї, економіка. Дописи співпрацівників і читачів оживляють і поширюють зміст газети, а редакторам вказують напрям і пріоритети журналістичної діяльности. Працівники видавництва і адміністрації дбають про гарне, естетичне технічне оформлення газети.

Читачі вітають редакторів і працівників видавництва, бажають їм доброго здоров’я і успіхів в праці.

Роман Ричок,
Мейплевуд, Ню-Джерзі

Довелося згорнути акцію допомоги

Я родом з Рівного, тому хотів допомогти мешканцям міста покращити їхнє життя. Вперше я відвідав місто в 2002 році від Американської харитативної організації, яка роздавала візочки для інвалідів. Мою увагу привернула літня школа англійської мови, яку організував американський професор з штату Мізурі. Він приїздив викладати англійську мову під час літніх вакацій.

Директоркою літньої школи була вдова з двома синами. При кожному приїзді професора було традиційне вітання з хлібом і сіллю, хоровим співом учнів школи і двома бандуристками.

Я зголосився також приїжджати на літні семестри вчити англійської мови. Щоб придбати якісь фонди для школи, вирішив купити помешкання в центрі міста, біля пам’ятника Тарасові Шевченкові і передати опіку над помешканням директорці школи для рентування і використання одержаних грошей на користь школи.

Апартамент закуплено за гроші, привезені з Америки у вересні 2005 року, і передано під опіку директорки. Було підписано контракт для допомоги Україні. Узгоджено, що половина отриманих коштів піде на утримання апартаменту, а друга піде на харитативні цілі – допомогу сиротам, бідним, ветеранам УПА. Час проходив, і я не міг відвідати Рівне. Листи надходили позитивні.

Щойно в серпні ми вирядились поїхати в Україну, щоб відвідати літню школу в Рівному. На місці довідались, що школа майже не існує. Американський професор рідко відвідує місто. Апартамент передали у найм за 200 дол. в місяць, а гроші, призначені на харитативні цілі, опиняються в приватній кишені директорки школи. Про це свідчили ветерани УПА – жителі Рівного.

В місцевого правника довідалися, що контракт, підписаний директоркою і мною, не чинний, бо не був завірений нотарюсом. Тому гроші не пішли, як домовлено, бідним і ветеранам УПА. Довелося згорнути свою приватну акцію допомоги Рівному.

Богдан Неганів,
Трой, Мишиґен

Провокатор в сутані...

В багатьох країнах світу Церква не відокремлена від держави – це відповідає переважно традиціям країни, де релігія відігравала значну ролю у житті суспільства.

Комуністи відокремили Церкву від держави, її багатство привласнили, а священиків фізично винищили, замінивши їх своїми аґентами. Існують й інші країни, де Церква відокремлена від держави – США, Канада та деякі інші. У згаданих двох країнах Церква не втручається у політичне життя.

В Німеччині населення поділене майже на половину – на католиків і протестантів, але під час виборів представники Церкви уникають явного висловлювання за певну партію.

В Україні, де після проголошення незалежности Церква опинилася частинно під чужим впливом, а частинно є самостійною, бракує культури поведінки деяких священників, які переплутали покликання священника з підприємниицтвом чи політикою. Яскравим прикладом такої плутанини став священик Православної Церкви Московського патріярхату в Ужгороді Димитрій Сидор, який вже роками замість пропаґувати любов до ближнього – пнеться творити нову націю і не визнає українців в Закарпатті.

В інтернетному журналі „Час“ в ч. 45, вміщена стаття Ігора Буркута „Привид бродить по Вкраїні – привид сепаратизму“. Цю статтю слід було б прочитати усім політикам, і дуже шкода, що її не надруковано у центральних виданнях. Цією проблематикою повинні зайнятись ті державні діячі, які відповідають за дотримання Конституції України. Газета „Міст“, що виходить у Торонто (Канада) вмістила статтю та інтерв’ю Тараса Кухара з Д. Сидором „І не тільки Крим („Міст“, ч. 44). Читаючи це інтерв’ю, дивуєшся – за що беруть гроші ті, що мають дбати про безпеку Української держави?

Вороги України, відразу після проголошення незалежности, взяли курс на боротьбу з нею. Найкращим способом боротьби є випробуваний спосіб – поділити Україну, а потім панувати. Тому від початку в Україні займаються поділом на православних Московського патріярхату та православних, які прагнуть незалежної Української Церкви, на російськомовних і решту українців, а тепер до цього додається і територіяльний сепаратизм.

Ще в 1990-их роках на Закарпаття та Пряшівщину часто навідувався професор з Канади Роберт-Павло Маґочій. Він активно допомагав фінансово русинам, і в результаті цієї „допомоги“ у Словаччині майже зникли українські школи, яких ще в 1948 році було понад 300, ліквідовано Український народний театр у Пряшеві (замість нього зараз діє Театр ім. Олександра Духновича, що ставить вистави переважно діялектним суржиком), який був на високому професійному рівні, друковані видання зійшли до ганебного рівня, а українців поділили на русинів і українців, Православну та Греко-Католицьку Церкви оголошено словацькими, більшість населення вже пословакізована. На Закарпатті, як слушно звертає увагу І. Буркут, виникли проблеми економічного характеру. Коли люди опиняються без заробітку, змушені виїздити далеко за межі своєї области та за межі країни, щоб знайти джерело заробітку, то ними легко маніпулювати і політично, і релігійно.

Закарпаття дало країні не тільки політиків зразка Віктора Балоги та Нестора Шуфрича – воно дало й визначних фахівців, які змушені тинятися по заробітках, оскільки українські політики настільки зайняті боротьбою за власне існування, що їм не до Закарпаття і не до України взагалі!

Коли б тут Церква зверталася до політичних структур і вказувала на те, що про народ не дбають новоспечені багатії, які водночас є політиками, то це було б справедливою вимогою, оскільки „пастух“ повинен дбати про своє „стадо“. Та не так це розуміє православний промосковський батюшка Д. Сидор, який їде за інструкціями у Москву, а в церкві проповідує єресь: мовляв, русини не українці, а щоб краще жити, то слід мати власну русинську державу, для якої він вже „передбачив“ „свій статус, свій парлямент“ (див. згадане вище інтерв’ю).

Мукачів відомий, як твердиня В. Балоги, і не віриться, щоб там міг відбутись „з’’їзд русинів“ без відома голови Президентського Секретаріяту. Дуже настирливе питання – а що робили органи, які відповідають за територіяльну цілісність країни, коли ініціятори організували таку провокацію?

Закарпаття, що пережило мадяризацію, чехізацію й русифікацію, пройшло дуже складний і тяжкий шлях, і коли, здавалося б, вже знайшло себе, знов його затягають у неволю.

Дивує, що за роки української незалежности з такою швидкістю „зросли“ сепаратисти, а за 55 років радянської влади на Закарпатті ніхто не сидів у в’язниці за русинський націоналізм, не було жодного прояву відокремлення від СРСР. То чим же тоді займався Д. Сидор, коли Закарпаття тотально русифікували, безбожно вирубували карпатські ліси, засмічували чисті карпатські річки? Борці Карпатської Січі, які полягли за вільну Карпатську Україну, пролили кров не для того, щоб Закарпаття знов стало приводом для імперських зазіхань. Шкода, що мовчить з цього приводу Ужгородський національний університет, а він має чим похвалитися за роки в єдиній українській сім’ї.

На Закарпатті ще свіжа пам’ять, коли деякі церковні діячі намагалися, також під приводом русинства, затягнути край до угорського хомута. Територіяльна цілісність держави повинна стати тією межею, яку переступати не сміють ні політики, ні церковні службовці.

Йосиф Сірка
Торонто, Канада

Весь світ відзначає 75-річчя Голодомору-геноциду в Україні

КРАМАТОРСЬК, Донецька область





Пластуни Краматорська – міста обласного підпорядкування на Донбасі, узяли участь в акції „33 хвилини", яку Пласт проводить в усій Україні. Близько 50 осіб зібралися 15 листопада на площі ім. Тараса Шевченка і у молитві пом'янули мільйони жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років. Молитву провели служителі Української Православної Церкви Київського патріярхату. **Дмитро Колесник**

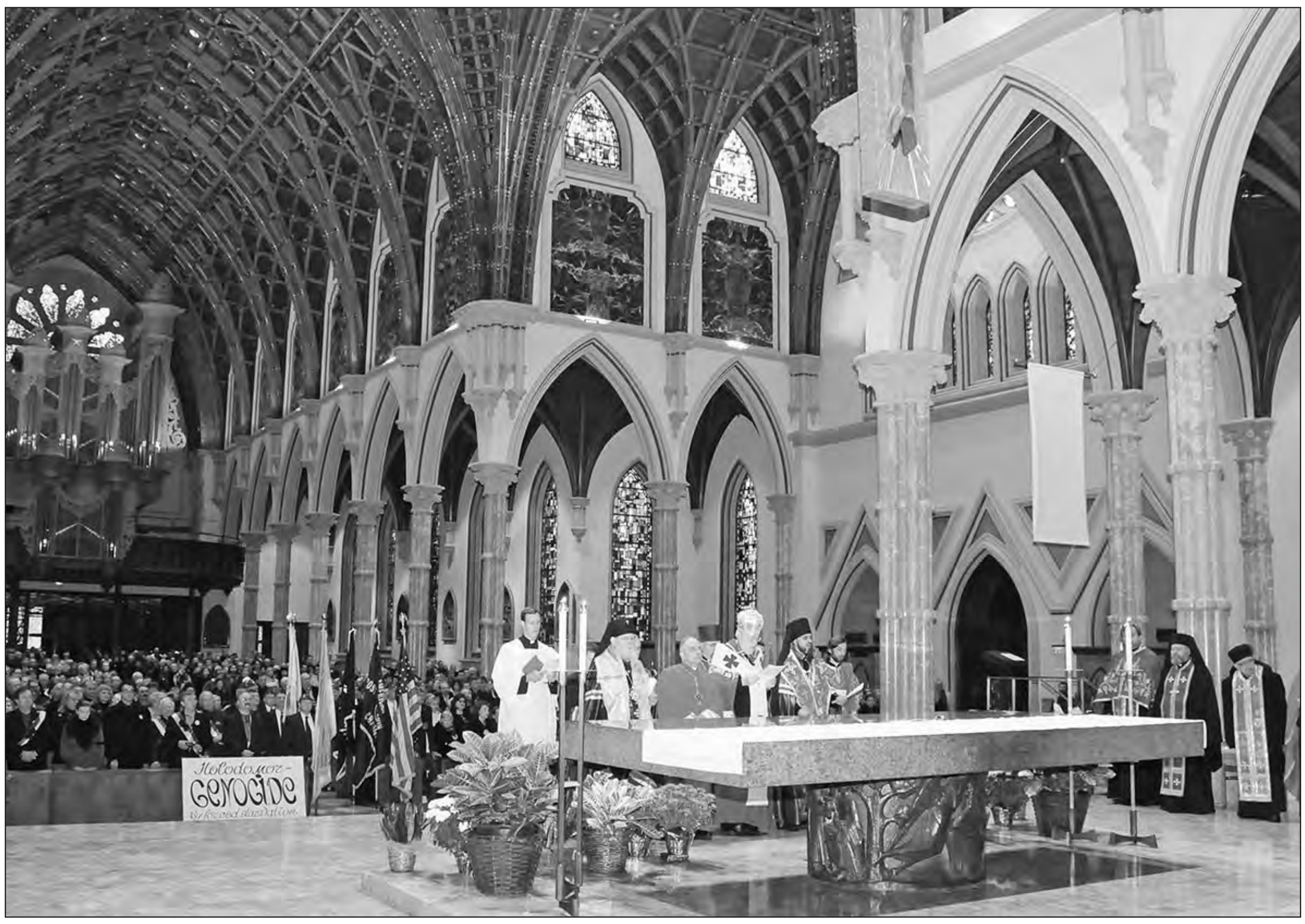
ЧИКАҐО, Ілиной

(Закінчення зі стор. 1)

скорботної колони ішла група дівчат і хлопців з ансамблю „Громовиця" в національних строях. Вони несли березовий хрест, перев'язаний жалібною чорною стрічкою і прикрашений синьо-жовтою стяжкою та колосками пшениці. За ними йшли члени громадського комітету – несли національний прапор на ширину дороги. Відтак ішла група українсько-американських ветеранів.

Сильне враження на перехожих робила чорна труна, яку несли молоді люди, повита синьо-жовтим прапором, а на її бічницях виднів напис „10,000,000 victims". Позаду труни йшло духовенство, а за ним – скорботна громада з прапорами та транспарантами. Під час ходи члени комітету роздавали перехожим летючки, в яких подавалася інформація про штучно скоєний Голодомор-геноцид.

Біля 11-ої год. на сходах катедри зустрів похід Архиєпископ кардинал Френсис Джордж і запросив ввійти до середини на моління. Катедра містить 3,000 осіб і була виповнена по вінця. Дійство відкрив голова Громадського поминального комітету Нестор Попович, підкреслюючи ціль заходу.



Поминальні моління в чиказькій Римо-католицькій катедрі Святого Імені.

Першим промовив до присутніх Архиєпископ Ф. Джордж. Він сказав, що вітає в римо-католицькій катедрі вірних Української Греко-Католицької Церкви, Української Православної Церкви та інших Церков. Відтак він говорив про те, що в світі діяли деструктивні сили на шкоду людства: нацизм, фашизм, комунізм, які спричиняли терпіння, якого зазнав український народ в час Голодомору-геноциду. Він говорив, що людство повинно боротися з темними силами так, як боровся Апостол Павло, щоб у світі запанувало добро.

З палким словом звернувся до присутніх Єпископ Української Православної Церкви в США Даниїл, який засудив злочин Москви. Він говорив про жахіття, які переніс український народ під час Голодомору-геноциду, про страшні терпіння людей і ті великі втрати, яких зазнала наша нація.

Архиєпископ Олександер Биковець з Дітройту пригадав, що внаслідок Голодомору Україна втратила понад 10 млн. осіб. Він підкреслив, що сьогодні її населення могло б бути набагато більшим. Тоді в нас було б більше таких визначних вчених, мистців, релігійних, політичних та культурних діячів, як Митрополит Василь Липківський, Митрополит Андрей Шептицький, Симон Петлюра, Роман Шухевич, Степан Бандера і багато інших.

Після промов слідувало моління за жертви Голодомору – Панахида православного зразка, яку започаткував Єпископ чикаґської Української Греко-Католицької Єпархії св. о. Миколая Ричард Семеняк. Співав збірний громадський хор під диригентурою д-ра Василя Трухлого.

Завершенням скорботних молінь було слово Єпископа Ричарда. Він подякував Архиєпископові Ф. Джорджеві за можливість проведення поминок в римо-католицькій катедрі і організаторам заходу – хорові за спів, а присутнім – за участь в цьому поминальному дійстві.

Увечорі того дня мережа АБС подала коротку інформацію про проведений захід, але дуже влучну. Було сказано, що відбулися поминки „маловідомого Голодомору, що мав місце в Україні 75 років тому".

Звернення...

(Закінчення зі стор. 1)

жений багатьма державами та міжнародними організаціями, реґіональними урядами та парламентами, муніципальними радами по всьому світі.

Глибока шана і вдячність за гуманізм і солідарність з мільйонами невинних жертв геноциду.

Міжнародна підтримка утверджує нашу віру в те, що історична справедливість буде відновлена, зміцнює нашу волю добиватися її в усій повноті.

Світове співтовариство має усвідомити, що запобігти злочинам проти людства у майбутньому не вдасться, доки не будуть засуджені злочини минулого.

Ми не говоримо про те, що світ міг би вчинити 75 років тому, якби знав усю правду. Ми говоримо про те, що він має зробити нині на знак шани до загиблих і до тих, кому вдалося вижити у пеклі Голодомору.

22 листопада в Києві мільйони свічок, запалених українцями в пам'ять про замордованих голодом співвітчизників, зіллються з полум'ям „Незгасимої свічки", яка пройшла через 33 держави світу та всю Україну, увібравши в себе вогонь сердець щирих людей різних країн і народів.

Закликаю всіх, кому не байдужі милосердя, співчуття і справедливоість, хто прагне перемоги добра над злом, запалити свою свічку пам'яті й разом з нами вшанувати жертв Голодомору.

Україна пам'ятає! Світ визнає!

20 листопада 2008 року

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Святкування 40-ліття осередку СУМ

ПАЛАТАЙН, Ілиной. – Актив Осередку Спілки Української Молоді ім. полковника Дмитра Вітовського влаштував бенкет на відзначення 40-ліття Осередку 1 листопада в бенкетовій залі „Котильйон". Присутніх на імпрезі було понад 300 гостей.

Програму вечора розпочала привітанням гостей та нею провадила дружинниця Оля Кусик, голова комітету. Ввійшли хорунжі з прапором осередку. Була хвилина мовчанки в пошану померлих.



На 40-літті осередку СУМ ім. полковника Дмитра Вітовського в Палатайні, Ілиной (зліва): Богдан Гаргай – голова Крайової управи СУМ, Галя Головка, д-р Марія Коркач-Ґрошко, д-р Володимир Гончаров, Оля Кусик, Ганнуся Чичула, д-р Аскольд Лозинський.



Виступ юначок СУМ на бенкеті в Палатайні.

У привітальному монтажі (керівник – Галя Головка) взяли участь 44 юначки і юнаки, котрі провели програму з деклямаціями, співом і танцями. Рій „Козаків" вийшов на залю з синьо-жовтими табличками, на яких було видно велику емблему СУМ.

Гостей привітав голова управи осередку д-р Мирон Васюнець, а після закінчення його привіту присутні заспівали осередкові „Многая літа".

В своєму слові до клича свята „Шануймо минуле – будуймо майбутнє" О. Кусик звернула увагу на ролю в заснуванні і розвитку осередку, яку відіграв „дух основоположників", з яким вони приїхали на цей континент, та відтак і до Палатайну.

Д-р Аскольд Лозинський у своєму виступі віддав шану українцям минулого століття. Грамоти подяки вручено трьом виховникам четвертого ступеня та всім колишнім головам управи осередку.

Парох місцевої Української греко-католицької церкви Непорочного Зачаття о. протоєрей Михайло Кузьма розпочав вечерю молитвою. В часі вечері складано привіти. Першим промовляв голова Крайової управи СУМ Богдан Гаргай, далі від Кредитової спілки „Самопоміч" – її президент Богдан Ватраль, від Фундації „Спадщина" – д-р Юліян Куляс, від Банку „МБ Файненшел" – керівник філії в Палатайні Віра Фіцджерел, від Осередку СУМ ім. Миколи Павлушкова в Чикаґо – голова управи Ярослава Абрамюк.

Вечерю закінчив молитвою настоятель Української православної церкви св. Андрія о. декан Богдан Калинюк. В дальшому гостей забавляла молода українська оркестра „Рандеву".

Гості на бенкеті отримали пам'яткову книжку і відзнаку 40-ліття, які оформила молода мисткиня Оксана Куривчак. Над редакцією книжки працювали д-р Марія Коркач-Ґрошко і д-р Володимир Гончаров.

В книжці є особливий додаток – фотографії осередку за останні 40 років. Лише секретарка управи Ганнуся Чичула і голова комітету О. Кусик знають, скільки годин вони провели над збиранням, сортуванням цього матеріялу, щоб зберегти його на майбутнє. В оформленні допоміг Богдан Дудич.

Працю комітету в своєму зверненні у книжці голова управи М. Васюнець оцінив словами подяки, а в залі від управи подарував О. Кусик великий букет червоних троянд.

На будівельний фонд Українського центру зробили щедрі пожертви: Українська американська федеральна кредитова спілка „Самопоміч" – 300 тис. дол., Фундація „Спадщина" – 100 тис. дол., Банк „МБ Файненшел" – 5 тис. дол.

Володимир Кусик

Ветерани відзначили своє свято

НЮАРК, Ню-Джерзі. – 6-та Станиця Українсько-Американських Ветеранів відзначила річницю закінчення Першої світової війни (11 листопада 1918 року).

У вівторок, 11 листопада, ветерани зібралися біля пам'ятника на цвинтарі Голівуд в Юніоні, Ню-Джерзі, і віддали честь померлим товаришам по зброї. Капелян Володимир Боднар виголосив молитву за померлих ветеранів і згадав про 75-річчя Великого Голоду 1932-1933 років в Україні і жертви геноциду.

Данило Марчишин зачитав імена і прізвища померлих товаришів, вирізьблені на пам'ятнику, яких щороку стає усе більше. Старші ветерани Другої світової війни перебувають в похилому віці, тому багато з них через немочі не могли прибути на відзначення.

Командир станиці Михайло Федірко зачитав реферат, в якому згадав про патріотизм ветеранів, їхню відданість своїй державі – США, допомогу Україні, пролиття крови за ідею демократії, прав людини, свободи і волю. Д. Марчишин поклав вінок перед пам'ятником і присутні заспівали „Господи, Благослови Америку".

Учасники відзначення ще довго згадували минулі роки, епізоди війни і товариські зустрічі.

Божена Ольшанівська



Біля пам'ятника ветеранам (зліва): Володимир Боднар, Михайло Федірко, Данило і Марія Марчишини. *Фото: Божена Ольшанівська*

ЧИКАҐО, Ілиной

(Закінчення зі стор. 5)

1932-1933 років. Народний одяг та предмети побуту доповнюють яскраві, самобутні картини народного майстра Михайла Коргуна. Автор полтавських краєвидів у своїй поемі, написаній в 1953 році, розповідає про страшні часи, які йому вдалося пережити та які залишилися незагоєною раною у серці. М. Коргун проживає у штаті Тексас, з музеєм у Чикаґо його пов'язує творча співпраця.

Серед відвідувачів виставки були учні Української католицької школи св. о. Миколая, яких супроводжували Владика Ричард Семеняк, Єпископ Української католицької єпархії св. о. Миколая, директор школи Марія Фіняк, вчителі Дарка Ганкевич та Люба Климкович. Учні слухали розповідь-свідчення Миколи Міщенка, Галини Грушецької, Олександри Кочман, які у авдіозаписі звучать у залі музею.

Одночасно з вивченням історії Голодомору-геноциду, учні шкіл українознавства, студенти, кожен відвідувач музею пережили мить увічнення пам'яті 10 млн. українців, які загинули мученицькою смертю на найродючішій землі планети.

Промовистими є записи у книзі відвідувачів. Елері Бакбакадзе: „Я з Грузії, і перший раз у своєму житті побачив трагедію, яку пережила Україна. Я страшенно вражений, адже моя країна теж була під окупацією російських комуністів".

Фил Зінгерман: „Яка сильна, сумна і вражаюча виставка! Я нічого не знав про те, що 10 млн. українців були виморені Леніним і його СССР. Глибина цієї трагедії є надзвичайно болючою. Коли людина перестане чинити зло супроти інших? Прошу, дайте світові знати про цю страшну трагедію смерти".

Ці та інші записи підкреслюють важливість гасла світового українства: „Україна пам'ятає – світ визнає!"

Метрополія Нью-Йорку зібрала на потреби УКУ понад 180 тис. дол.



Члени нью-йоркського Комітету приятелів УКУ з ректором університету д-ром о. Борисом Ґудзяком (посередині в першому ряду).

НЮ-ЙОРК. – Заходами Ділового комітету, при активному сприянні Української Католицької Освітньої Фундації у Чикаґо, 2 листопада у залі Українського Народного дому відбулась п'ята з черги зустріч, при святковому обіді, з представниками Українського Католицького університету у Львові, з ціллю зібрати фонди на його потреби.

УКУ у Львові – це видимі сліди української діяспори. Молодий український університет існує завдяки таким щедрим жертводавцям, як Олександер і Ярослава Ґудзяки, батьки ректора університету д-ра о. Бориса Ґудзяка, Михайло Бойко з дружиною (вихованець Богословської академії у Львові), Ірина Клюфас з родиною, Михайло Клюфас, Анна і Володимир Раки, Марія і Богдан Чабани, Адріян і Христина Сливоцькі, Ярослав і Стефанія Пришляки з Бафало, о. диякон Юрій і Зоряна Малаховські й багато інших. Серед неукраїнців слід згадати, у першу чергу, покійного Архиєпископа Ню-Йорку кардинала Джана О'Конора, його наступника Архиєпископа кардинала Едварда Іґена, Папу Венедикта XVI.

Ведучий Орест Кизик привітав присутніх, а співведучий Андрій Ленцик відкрив програму бенкету і коротко розповів про народження УКУ у Римі і його воскресіння у княжому городі Львові. О. Вернард Панчук провів присвячену цій події дня молитву та поблагословив трапезу.

Про щоденні творчі дерзання УКУ були висвітлені кінофраґменти з сучасного життя університету у 2008 році, зокрема про „Екуменічний соціяльний тиждень", учасниками якого були не тільки українці-католики, але й православні, протестанти, представник Вірменської Церкви, Папський нунцій в Україні, Посол Франції і група французьких провідних діячів, представники Львова й области, високі гості включно з дружиною Президента України Катериною Ющенко. Англомовним наратором був член Освітньої Фундації Метю А. Рарі.

А. Ленцик подав коротку біографічну інформацію про о. Річарда Дж. Нюгавза, чий виступ був передбачений у програмі бенкету, але через незадовільний стан здоров'я він не міг прибути. Це відома в американсько-богословському світі людина, визначний філософ, засновник і редактор журналу „First Things", автор багатьох цінних праць на релігійно-богословську тематику. Він був коментатором на телемережі EWTN під час похорону Папи Івана-Павла II. Р. А. Нюгавс є членом-дорадником Української Католицької Освітньої Фундації у Чикаґо.

З великого екрану тепло звучали вдумливі слова привіту Патріярха Любомира. Він підкреслив, що постання УКУ є епохальною подією у житті і розвитку Української Церкви, яку здійснили вихованці Патріярха Йосифа. Учасники прослухали слова привіту з особливою увагою і відгукнулись спонтанними оплесками.

Слово о. ректора УКУ Б. Ґудзяка прозвучало логічним продовженням привіту Патріярха Любомира. Д-р о. Б. Ґудзяк повідомив, що наприкінці 1980-их років в Україні було 10 університетів, а сьогодні їх – понад 160. В УКУ є всього 1 відс. від загальної кількости львівського студентства, це крапля в морі, але зате УКУ побудований, як підреслив о. Борис, на трьох підвалинах: перша – це здібність і готовність змагатись за правду чи за ближнього, друга – ґрунтовне, з максимальною увагою до джерел навчання, і третя – увага до потребуючих.

Президент Української Католицької Освітньої Фундації Джан Курі поділився інформаціями з проведених збірок коштів на розвиток УКУ і УКЦеркви. Завдяки щедрим жертводавцям, сказав Дж. Курі, в УКУ може студіювати безплатно понад 200 семінаристів і понад 25 монахинь, а також понад 300 студентів, які засвоюють католицьке знання східного обряду. Катехитично-педагогічний Інститут начисляє понад 1,000 катехитів, які навчають понад 12 тис. дітей в цілій Україні.

Одним з перших завдань УКУ, під сучасну пору, є збудувати новий студентський „кемпус", щоб дати можливість більшій кількості студентів студіювати в УКУ. Для цього Папа Венедикт XУІ пожертвував 100 тис. евро, це приблизно 150 тис дол.

Заради здобуття коштів для УКУ освітня фундація 11 жовтня ц.р. влаштувала величавий бенкет у Києві, у якому взяло участь майже 200 осіб, і могло бути більше, але приміщення було замале. Зібрано понад 100 тис. дол. Освітня фундація помагає також і поза Україною допомагає воздвигати українські церкви: в Білорусі, в російському Сибіру.

Дж. Курі попросив до слова о. з Римо-католицької церкви Майка Пері з Бруклину, підкреслюючи, що його парафія стала немов готелем для студентів, професорів УКУ і членів Освітної фундації. Це величезна допомога. Отець М. Пері, маючи українське коріння, прийшов на бенкет у чудовій вишиваній сорочці. Вітаючи присутніх, з великим захопленням говорив про надзвичайно важливу діяльність УКУ на просторі колишнього Радянського Союзу.

О. Кизик проголосив імена щедрих жертводавців і від імені Комітету приятелів УКУ висловив їм усім щиру подяку. О. Борис Ґудзяк від імені УКУ вручив подячну грамоти Василеві Никифоракові з нагоди його 90-ліття за віддану працю, а також авторові цих рядків.

Успішний бенкет-бенефіс о. Борис закінчив молитвою.

Микола Галів

Вшанували д-ра Євгена Новосада

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – За почином членів управи Товариства українських сеньйорів і Українського освітньо-культурного центру (УОКЦ) 7 вересня відзначено 25-річчя невтомної праці д-ра Євгена Новосада, який 25 років є президентом Товариства українських сеньйорів.

Велику залю УОКЦ заповнили гості. Свято відкрив член дирекції і радіоколеґії УОКЦ Іван Праско, який провадив програмою. Парох церкви св. Архистратига Михаїла у Дженкінтавні, біля Філядельфії, о. Володимир Костюк провів молитву і поблагословив трапезу.

Д-р Василь Саляк розповів про ювіляра. Д-р Є. Новосад народився 21 травня 1920 року в селі Неслухів, Кам’янко-Бузького району Львівської области, у родині агронома Івана Новосада та Ірини Романишин-Лис. Є. Новосад здав матуру у Львові 1939 року. У вирі Другої світової війни виїхав з до Німеччини в січні 1940 року, потім переїхав до Праги, де вступив на медичний факультет Карлового університету. Восени 1940 року був покликаний до німецької армії і 21 червня 1941 року став учасником німецько-радянської війни, брав активну участь у боях у Литві, Латвії, Естонії, в околиці Ленінграду.

Є. Новосад був висланий з фронту на фахові військові курси та студії медицини у Берлінському університеті, а звідти знову потрапив на фронт біля Познаня. 13 лютого 1945 року потрапив в полон, удавав із себе судетського німця, бо має слов’янське прізвище. У полоні Є. Новосад захворів на червінку і дістав звільнення до Берліну, як остаточного місця проживання. Восени 1947 року він знайшов своїх родичів і брата Мирослава в Реґенсбурґу, в Баварії, і приїхав до них. У червні 1949 року Є. Новосад одружився з Іриною-Ольгою, дочкою старшини Українських Січових Стрільців Михайла Савчина та Марії Оприско-Савчин. Новосади мають троє дітей – Роксоляну, Ірину та Ігоря. Всі троє працюють в медицині.

Новосади прибули до Америки у жовтні 1949 року. У Філядельфії Є. Новосад працював лікарем-психіятром, став членом різних наукових інституцій. Д-р Є. Новосад разом з професором Винницьким 25 років тому організував Товариство українських сеньйорів, головою якого є до сьогодні. Разом з д-ром Миколою Корниловим, д-ром Емілем Гарасимом та д-ром Тетяною Цісик заснував Філядельфійський відділ Українського лікарського товариства. Дописував до американських і українських наукових журналів.

Щоб відзначити заслуги д-ра Є. Новосада, чоловічий хор „Прометей“ підготував концерт вибраних до цього свята пісень. Виступив також мішаний камерний хор. Привітали Є. Новосада діти з садочка „Українська світличка“, яких ювіляр запрошує до участи у кожних святах, які відзначають сеньйори. Член управи сеньйорів Іван Ковальзецький написав на пошану ювіляра вірша „Поезія для д-ра Новосада“. Хор „Прометей“, „Аколяда“ та всі присутні закінчили свято могутнім „Многая Літа“ для д-ра Є. Новосада.

Богдан Тодорів


В непевних фінансових часах
найкраще ощаджувати в кредитівці
САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
4.18%
APY*
Однорічний сертифікат
Завжди конфіденційна, ввічлива та професійна обслуга.
SELF RELIANCE NEW YORK
ГОЛОВНЕ БЮРО:
108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251
Філія в КЕРГОНКСОНІ:
6325 Route 209
Kerhonkson, NY12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636
Філія в ЮНІОНДЕЙЛ:
226 Uniondale Ave,
Uniondale NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097
Філія в АСТОРІЇ:
32-01 31st Ave
Astoria NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458
Філія в ЛІНДИНГИРСТ:
225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989
ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfrelianceny.org
ІНТЕРНЕТ:
www.selfrelianceny.org
Поза Нью Йорком дзвоніть безкоштовно:
1-888-SELFREL
*APY-Annual Percentage Yield. Відсоток у річному відношенні, може бути змінений без попередження. $500.00 мінімальний вклад. Начислюється штраф за передчасне розірвання угоди.
Your savings federally insured to at least $250,000 and backed
by the full faith of the United States government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government

Нова програма КІУС сприятиме вивченню модерної України



Зліва: Ярослав Грицак, Надя Яцик і Зенон Когут під час інавґурації нової програми.

ТОРОНТО, Канада. – 23 вересня відбулася інавґурація Програми вивчення модерної української історії і суспільства ім. Петра Яцика. Це стало можливим завдяки пожертві Освітньої фундації ім. Петра Яцика (Торонто) на суму 500 тис. кан. дол. Канадському інститутові українських студій (КІУС) Альбертського університету.

Президент університету Індіра Самарасекера під час відкриття програми оголосила, що цей щедрий дар буде відразу доповнений коштами з фонду уряду Альберти „Доступ до майбутнього".

Нова програма дасть змогу Центру досліджень історії України ім. Петра Яцика при КІУС зосередитися на вивченні модерної України з особливим акцентом на головних подіях XX ст.

Програму очолить д-р Ярослав Грицак, професор Львівського національного університету ім. Івана Франка й Українського Католицького університету у Львові. У співпраці з КІУС історик працюватиме над пошуком і дослідженням тем з модерної української історії, зокрема таких, як Голодомор 1932-1933 років, участь України у Другій світовій війні та дисидентський рух в радянській Україні.

Найближчим часом програма перейме на себе фінансування найважливішого історичного журналу про модерну Україну — „Україна модерна", а також розпочне опрацювання великої львівської збірки записів усної історії для праці над питаннями історії України XX ст.

На подальшу перспективу програма буде спрямована на плекання міжнародньої співпраці в науці й освіті, насамперед між Україною й Канадою, шляхом підтримки молодших істориків та їхнього навчання в обох країнах.

„Цей дар зміцнить ролю КІУС – сказав його директор Зенон Когут, – як провідної наукової й освітньої установи на Заході, яка надає об'єктивну інформацію про Україну й українців, впливає на міжнародну громадську опінію та служить своєрідним мостом між Україною і світом".

Президент І. Самарасекера відзначила, що це також вагоме досягнення для всього Альбертського університету слід „продовжувати й розширювати цю провідну ролю, розвивати важливу міжнародну діяльність через фінансування спільних заходів з українськими університетами, з якими ми маємо багато спільних угод, які сприяють дослідницькій і навчальній праці викладачів і студентів".

Відкриття нової програми — це також надзвичайна подія у житті Наді Яцик, яка пішла стопами свого батька як щедрий жертводавець українських студій та його гідний наслідувач у справі підтримки освіти.

„Я дуже рада новій програмі, — сказала Н. Яцик, — яка служить зразком продовження мандату й спадщини Освітньої фундації ім. Петра Яцика в новому поколінні". Вона висловила впевненість у тому, що її відданість філантропії продовжуватиме робити вплив у глобальному маштабі і сприятиме кращому розумінню України.

Микола Сорока

Лавреати фундації УВУ 2006 року

НЮ-ЙОРК. — Фундація Українського Вільного Університету в Ню-Йорку повідомляє, що журі Конкурсу українїстики Фонду Воляників-Швабінських при Фундації УВУ (в складі д-ра Степана Воляника, мґра Теодора Воляника, д-ра Анатолія Карася, д-ра Михайла Присяжного, д-ра Тараса Салиги, д-ра Леоніда Рудницького (голова) і д-ра Євгена Федоренка) визначило наступних лавреатів премії Фонду за 2006 рік.

Першої нагороди не присуджено нікому з різних причин.

Натомість присуджено три другі нагороди. Лавреатами стали: о. Дмитро Блажейовський за книжку „Поважні недомагання в українському вихованні“ (Видавництво „Кальварія“, Львів), Роман Горак, Ярослав Гнатів за дослідження „Іван Франко. Роки страждань. Книга сьома“ (Львівський університет ім. Івана Франка, Львів), Володимир Стадниченко за дослідження „Лоно Дунаю. Мовчання природи стає дедалі голоснішим“ (Видавництво „Криниця“, Київ).

Третя нагорода: Вадим Кобець – за роман „Пора“ (Видавництво „Майдан“, Харків), Олег Гончаренко – за книгу поезій „Собор Одкровень і Храм голосів“ (Видавництво „Мелітополь“), Василь Стефак – за роман „По той бік ночі“ („Галицька видавнича спілка“, Львів).

Четверта нагорода: П.П. Кононенко – за підручник для вищих навчальних закладів „Українознавство“ („Мілленіюм“, Київ), Микола Зінчук (упорядник) – за дослідження „Казки Буковини“ (Видавництво „Богдан“, Тернопіль), Іван Пасемко – за дослідження „Українство: Світові обшири“ (Видавництво „Майдан“, Харків).

Урочисте відзначення лавреатів та вручення нагород відбулося 24 листопада, у приміщеннях Львівського національного університету ім. Івана Франка.

Реченець конкурсу на твори, що появилися друком 2007 року, – 1 червня 2009 року.

Закликаємо охочих присилати один примірник для д-ра А. Карася на адресу Львівського університету й один примірник – до Фундації УВУ: Ukrainian Free University Foundation, P. O. Box 1028, New York, NY 10276.

Фундація УВУ

РЯДКИ ПОЕЗІЇ

Разом до успіху

Як ніколи не хочеться чути,
Про невдачі та кризи в державі.
Бо вітчизну повинні усюди
Прославляти сини її славні.

Хочу чути про успіх народу,
Міцну гривню
та зріст промисловий,
Про освіту та чисту природу,
Автобани та рейтинґ чудовий.

Якщо разом візьмемось за діло,
Ми знайдемо свій успіх у світі,
Об’єднаємо розум та тіло
Досягнемо щасливої миті.

Дмитро Дорофеєв
Луганськ

ПОДЯКА НАШИМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ

За час від 1 вересня 2007 р. до 1 вересня 2008 р.
(задля заощадження місця пропускаємо наукові звання і посади жертводавців

Наукове Товариство ім. Шевченка висловлює усім своїм жертводавцям та прихильникам щиру подяку за підтримку нашої діяльности, що уможливлює нам служити українській науці, освіті та культурі, призначаючи стипендії і ґранти для науковців в Україні й Америці, провадити видавничі проєкти, організовувати наукові конференції з різних галузей українїстики.

Управа НТШ-А

<u>На фонд ім. Івана Фізера:</u>

	$5,000	Maria Fizer
	$1,000	Irene Fizer & Albert Nigrin
по	$500	Gabriel Nigrin & Lili Dolly, Wolodymyr & Anna Rak,
	$350	Nina Nalywayko
	$300	Johann Ziereis
	$250	Joseph Danko,
по	$200	Natalia & Ivan Danylenko, Rev. Oleh Hucul, Taras Hunchak, Walter Petryshyn,
по	$100	BML-Blackbird Theatrical Service, Andrew Fizer, Mykola Haliv, Ivan & Natalie Holowinsky, Tatiana & Vitaliy Keis, John Marchenko, Daria & Vasyl Markus, Taisa Markus, Orest Popovych, Anna Procyk, Irene Rishko, Lydia Zaininger, Myroslava Znayenko
по	$50	Olga & Adrian Horodecky, Ivan & Natalia Koropeckyj, Lubomyr & Larissa Onyshkevych, Paul & Valentina Schepel, Oleksij Shevchenko, Dmytro Sich, Myroslawa Stojko, Marta Tarnawsky, O. Wengerchuk
по	$30	Alla Cherney, Okasana Lovachevsky
по	$25	Natalia Pazuniak, Mocola Seman, Bronyslawa Skorupsky
по	$20	Maria Cisyk, Anna Kulak, Tekla Maciejowska, Anne O'Byrne, Irena Starozytnyk
	$315	cash

<u>На фонд ім. Ярополка Ласовського:</u>

	$10	Michael Jula

<u>На фонд ім. Ореста Поповича:</u>

	$100	Roman Voronka

<u>На фонд досліджень про УПА і Тараса Чупринку (Романа Шухевича):</u>

	$42,000.00	The Flint, Michigan, Ukrainian Home Association (Народний Дім ім. Івана Франка міста Флінт, Мічіґан)

<u>Пожертви зі спадків:</u>

	$86,165.46	Est. of Ursula & Ostap Balaban
	$10,000	Est. of Jaroslava Sydorak
	$5000	Est. of Natalie Marynec
	$100	Est. of Sophie Skop

<u>В пам’ять Іринея Темницького:</u>

по	$1,000	Orest & Daria Temnycky, G & Roma Temnycky, Walter G. Temnycky

<u>В пам’ять Володимира Трембіцького:</u>

	$30	Helen Kolodiy

<u>Пожертва на видання про Голодомор:</u>

	$11,661	Lubow Jowa

<u>Загальні пожертви:</u>

	$20,000.00	Self Reliance (NY) Federal Credit Union
	$3,050.00	Selfreliance Ukrainian American Federal Credit Union Samopomich New Jersey Branches
	$1,200	Truchly-Zdoryk Foundation
	$1,000.00	George Truchly
	$590	Walter Petryshyn
по	$500	Bohdan Choniuk, Orest Popovych
	$360	Leo Chirovsky
по	$250	Stephen Nychay, Murray Senkus, Oleh Sklepkovych, SUMA Yonkers Federal Credit Union
	$210	Oles Smolansky
по	$200	Borys Balaban, Tatiana Doberczak, Borys Halahan, John & Nona Kark, Jaroslav & Alla Leshko, Ihor Rak, Ukrainian Selfreliance FCU (Phil)
по	$160	Rostislav Grigorchuk, Stephan Stecura
	$150	Bohdan Futey
по	$120	Roman Procyk, Vsevolod Onyshkevych
по	$100	Walter & Chrystyna Baranetsky, Stefan Fedenko, Ihor Gussak, Taras Halibey, Boris Hlynsky, Myron Hnateyko, Theodosius Krupa, Leo & Irene Kushnir, Wasyl Liscynecky, Laryssa Lysniak, Ksenia Lutzky, Anna Maksymovych, Mykola Mouchy, Orest Nebesh, Rozalia Plekan, Lydia Prokop, Wolodymyr Rak, J. Rozankowski, Ukrainian Selfreliance Federal Credit Union New England
	$80	Andrij Szul
по	$60	Jean-Pierre Cap, Mykola Haliv, Christina Hewko, Eugene & Eugenia Ivashkiv, Ivan Koropeckyj
по	$50	Roman Alyskewych, Maria Andrusiak, Maria Oksana Bachynsky, Chrystyna Baranetsky, Bohdanna Bihun, John Cherniawsky, Olga Chypak, Adrian Dolinsky, George Halushynsky, Lew Hryhorczuk, Alexander & Daria Jakubowycz, Ihor Kozak, Veniamin Korsun, Harry Leschuk, George Lewicky, Leonidas & Oksana Mostowycz, Stephen Olynyk, Petro Pshyk, Martha Rudyk, Nestor Rychtychyj, Liubomyra Siletsky, Myroslav Smigel, Anastasia Sochynsky, Alexander Strilbyckyj, Walter Wolowodiuk
по	$40	Viktor Gribenko, Ivan Koropeckyj
по	$30	Bohdan Chudio, Bohdanna Geleta, Taras Kozbur, Lubomyra Oharenko, Paul Pundy
по	$25	Maria Borkowsky, Lubomyra Chapelsky, Grant Dawson, Michael Dzwinka, Stephanie Ermolowich, Marian Gawur, Tomiak Gladys, Myron & Daria Jarosewich, Wolodymyra Kawka, Nadia Kmeta, Orest & Antonina Koltuniuk, Myroslaw Kulynych, Mykola Lawriv, Orest Mencinsky, Bohdan Mykytyn, Anna Lubomyra Mychkovsky, Myroslawa Myroshnychenko, Nadia Nimylowycz, Piatka, Alexander Rivney, Mykola Stasiw, Borys Zacharchuk, Jerome Zalipsky
по	$20	Olga Antochy, Malyna Dziuba, Maria Fischer-Slysh, Luba Gawur, Wasyl Iwanczyn, Bohdan Kazaniwsky, Lubomira Kosteczko, Natalia Kowal, Volodymyr Kuzhnir, Wasyl Liscynesky, Ronald Litep lo, Stefan & Halyna Maksymjuk, Zenovia Martyniuk, Tatiana Pozdniakoff, Stefania Semuschak
по	$15	Ivan Lobay, David Nuffer
по	$10	Myron Boluch, Walter Dytyniak, Michael Dzwinka, Bohdan Kotys, Cheryl Madden, Lubomyr Miz, Joanna Ratych, Maria Teslenko, Valentyna L Yermolenko.

ПЕРЕЖИТЕ І НЕЗАБУТЕ

До Західньої України по хліб

В липні страшне лихо звалилося на Прикарпаття, Буковину, Закарпаття... Стихія завдала невідворотного удару, поглинула поля, зрушила гори й ліси. Шалені потоки води знесли дамби й мости, розмили шляхи. Зсуви косогорів сплюндрували будівлі. Було спустошено господарку, вигублено на корені весь урожай, на якому тримається український селянин. Найгірше – загинули люди. Багато людей...

Глибоким співчуванням відгукнулося нещастя в серцях українців, котрих стихія обминула. Одні надсилали цільовим призначенням гроші, інші ділилися тим, що вродило на грядці чи в саду. Але центральні органи держави ще не навчилися координувати зусилля, спрямовані на ліквідацію наслідків природного катаклізму. Скажімо, чому б не звільнити від оподаткування грошові перекази і пакунки в західні області на період надзвичайного стану?

Ось, приміром, я на пошті переказав свою пенсію за липень підтопленцям з Богородчан – односельцям Олекси Гірника, що за волю України спалив себе на Тарасовій Горі. За це з мене відрахували прибутковий податок. Нелогічно й аморально.

У часи тяжких випробувань пригадалися мені страховиння 1946-1947 років, коли до повоєнних румовищ додалася посуха. За весну та літо – жодного дощу. Висихали річечки й криниці. Земля розпікалася – босими ногами не ступиш. Зерна і городини зібрали стільки ж, скільки висіяли і посадили, подекуди навіть менше. Й оту мізерію забирала „зореносна" Москва. Жахіття Голодомору нависало примарою. Від недоїдання пухли сім'ї вояків, полеглих на фронтах Другої світової війни. Ширилися грабіжництво, бандитизм.

Мої земляки довідалися, що на заході України досі немає колгоспів, і там господарі зібрали щедрий урожай. Кинулися люди туди. Наші вчителі (тоді я навчався в п'ятій клясі) підмінювали на лекції один одного і їздили групами „по хліб у західню".

Якось запитав я в учителя математики і бандуриста Михайла Погасія: „А бандерівців ви не боїтеся?". Він посміхнувся: „Бандерівці, Михайлику, наших людей не чіпають. Де вони трапляються, нам простіше розжитися на житечко і овес, на квасолю й бараболю".

З шкільним товаришем Грицьком Мацієм вирушили ми потягом на захід. На дорогу матері грошенят трохи припасли, щоб хлібця привезли. Висіли на людній станції, трохи не доїхавши до Львова. Біля двірця кипіла торговиця збіжжям, наїдками. Диво дивне: хліб, сметана, сало, мед – і недорого!

Насамперед ми наковталися пиріжків з капустою, запили молоком. Далі купили по пуду жита (на більше грошей не було). Сів я на свій клунок із зерном та й плачу, Грицько коло мене сльози витирає (бідний приятель – йому не судилося дожити хоча б до сьомої кляси – згорів від скоротечних сухот). Підійшла моложава жінка в кожушку: „Чого ви плачете, хлопці?" „Грошей до Києва на потяг немає" – відповіли. „Не тривожтеся, я вас посаджу безкоштовно".

Інша жіночка, на помах руки першої, принесла нам, посинілим від холоду зачуханим недоросткам, по ворочку кукурудзи, насипала пригорщів п'ять смаженого гарбузового насіння. Ще одна подала кілька печених картоплин і сальця.

Під вечір, коли підкотив „товарняк", дебелий сивий дідуган звернувся до провідника: „Друже Ярославе, за цих двох хлопаків ти відповідаєш персонально до самого Києва". Зрозуміли: про нас піклуються незнайомі, але добрі люди.

Зайшли до „телятника". Там куталося від морозу з десяток чоловіків, що тулились довкола купи клумаків. То були такі ж торбарі, як і ми, тільки значно старші, досвідченіші, бувалі в бувальцях. Їхали вони до Харкова. Застерігали нас, щоб не засинали, бо вночі часом у вагони заскакують „краснопогонники" і на розгоні потяга скидають під укіс пожитки незаконних пасажирів. Голодних хлібошукачів, які шастають у західних областях, „совєти" оголосили „мішечниками", переслідують підступно, можуть і з вагона шпурнути бідолаху. Бережися!

Додому ми повернулися з приморооженими пальцями ніг, зате щасливі від почуття виконаної повинності. У свої 10-14 років я вже став основною робітною силою в сім'ї, оскільки старший брат загинув на фронті, батько повернувся з уральського шпиталю безнадійним калікою, мати часто спливала кров'ю та, як і старша сестра, що згасала в муках серцевої недуги, ніяк не могла спекатися болячок, набутих у геноциді 1930-их років.

Привезене збіжжя вечорами, після лекцій, я бадьоро перемелював на ручній зернотерці. В хаті запахло хлібом. До борошенця домішували потеруху з жолудів, яких восени назбирали аж два мішки в придніпровських дібровах (зараз там пліснявіє цвіллю гниле саморобне канівське „море"). Пекли з перемішаної мучички млинці, маторжаники, балабушки. Ділилися з сусідами. Пригощав я цими ласощами своїх однокласників...

Правда, часто, мабуть, від надмірної добавки жолудів у страву, нестерпно пекло в животі. Тоді я ставав колінми на табуретку, а ліктями спирався об стіл. У скарлюченій позі печія трохи стишувалася.

Скоро в нашій школі трапилася страшна подія. Прямо з письмового іспиту енкаведисти забрали 25 учнів-старшокласників. У „воронках", як політичних злочинців, їх відвезли до київської катівні. Розпустили чутку: „Мали зв'язок з бандерівськими бандитами". До мене, хирлявого голодоморного малолітка, теж присікалися: „З ким їздив по хліб? Кого зустрічав?".

Відпустили бранців з тюрми після смерти „батька і вихователя радянської молоді" Йосифа Сталіна. Пізніше я шість років навчався в Київському медичному інституті з двома звільненими в'язнями-школярами – Володимиром Мартишком та Михайлом Канівцем. Хлопці ходили у відмінниках, але виглядали застрашено, трималися дуже обережно, боязко. Тепер уже в них допитувалися про мене: „Звідки у вашого земляка ворожі настрої? Які пісні співає?". Я співав в інститутській капелі бандуристів.

Одного разу В. Мартишко попередив: „Тебе заміряються виключити з інституту. Допитували мене в спецчастині. Припини... Закінчиш навчання, тоді займайся, чим хочеш".

Настраждалися українці по саму зав'язку. За те, що трималися рідного берега, не зраджували мови предків, прагли волі своєму народові, окупанти силкувалися звести їх з білого світу.

Пам'ять нетлінна, ніби неопалима купина. Я довіку дякуватиму чуйним людям за ласкавий хліб. У ті далекі післявоєнні голодні роки нас виручали, скільки могли, галичани, волиняки, буковинці, закарпатці. Отож під сьогоднішню лиху годину прийдімо на поміч їм.

Михайло Іщенко,
Канів

Довгий шлях до рідної мами

Микола (Новомир) Підлісний

(Продовження. Початок в ч. 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47)

Тоді я можу піти до префектури поліції, стати на облік і залишитися у Франції, або звернутися до Польського Червоного Хреста, який допоможе мені виїхати до Польщі.

Я йому подякував за допомогу, а він мені побажав щасливої подорожі до Польщі. Зрозуміло, що я вибрав собі Червоний Хрест, де мені порадили поступити в Польську вартівничу компанію, яка діяла при американському війську. Так я і зробив.

Американська військова база була в передмісті Парижу. Тут був справжній відпочинок. На варті стояли по чотири години. Але в 1946 році цю американську базу ліквідували, а нас переслали до містечка Мармелон, недалеко від Німеччини. Тут був табір полонених німців, яких ми стерегли.

В липні я записався в Бельгію на два роки у вугільні шахти. 21 липня 1946 року виїхав до Бельгії. В Бельгії ми перейшли медичну перевірку і приготувалися до праці. Я потрапив у забій. Шахта була дуже низькою, треба було лізти далеченько і тягнути за собою причандалля до праці, як і свої продукти. Дуже небезпечна праця. Після кількох тижнів коліна поробилися, як підошви на ногах, бо постійно треба було працювати на колінах.

Найбільше тут було українців й поляків. Ми всі мали надію, що після дворічного перебування на контракті зможемо виїхати назад до Німеччини. Але так не сталося. Тоді ми вирішили дістатися до Німеччини нелеґально.

Було нас четверо. Ми під'їхали до призначеного заздалегідь місця і рушили через ліс до німецького кордону. Раптом прогримів вигук: „Стій!". Прикордонники пустили пса, і він вчепився зубами за пальто. Я скинув пальто, а сам далі біжу. Пес залишив пальто і – за мною. Я впав, а він – на мене... Прибігли прикордонники і повели на свій пост.

Тут мої рани заклеїли і повезли до міста Аахен. Була субота і треба було чекати до понеділка на суд. В понеділок рано привезли до суду. Після кількох запитань суддя сказав, щоб я їхав назад і намагався приїхати леґально. Поліція відвезла мене до кордону і другого дня я вийшов до праці.

В гуртожитку при шахті було багато українців. Тут було що читати. Одного разу потрапила мені до рук книжка Семена Підгайного „Недостріляні". Ця книжка зробила з мене ще більшого патріота.

З польської газети, яка видавалась у Франції, я дізнався, що потрібні робітники на фарми в Канаді. На вказану адресу я написав листа. Несподівано, перед новим роком, я дістав запрошення до Канади. Мені зробили відповідні документи, заплатили за дорогу від Ліверпулю до Галіфаксу в Канаді на корабель „Емпрес де Франсе".

У Монреалі я відшукав Українську православну церкву. Там уже були нові еміґранти з Бельгії і Німеччини. Мені радили, що я не мушу їхати до фармера, я можу пошукати праці в Монреалі. Але мені не випадало так робити, то я поїхав у Саскачеван.

Це було маленьке фармерське містечко, де всі один одного знали. Звідти зателефонували до мого фармера, щоб приїхав і забрав мене. Мого фармера звали Атон Ґелсінґер, він був німецького походження. В його родині було двоє дітей. Сам він був недоброзичливий. Моя праця зимою була доглядати за худобою та допомагати в гаражі. Весною і літом я збирав каміння на полі і складав на купу. Фарма була біля великого озера. Одного разу, уже пізно увечорі, вертаючись додому, я під'їхав до озера, щоб покупатися та змити пилюку з себе.

Коли увійшов до хати, то побачив, що мої господарі незадоволені, і вечері мені немає. Добре, кажу, завтра поїду на станцію. Довго не спав, думав, куди їхати. І мої господарі не спали усю ніч. Вранці мене уже ніхто не будив. На столі чекав сніданок. Вони мене благали, щоб залишився ще на місяць, бо підходять жнива, коли найбільше роботи. І я погодився залишитися ще на місяць.

Наприкінці 1950 року я був у Вініпеґу. На біржі праці я сказав, що працював у шахті. А тут в містечку Бісет є золота шахта – Сант Антоніо Ґолд Майн. І там потребують робітників. Доїзд туди влітку по річці Ред Рівер, а зимою – малим літаком.

Для самітніх робітників був гуртожиток і їдальня. Харчування було чудове. Шахта працювала на дві зміни. Найменша платня була 1 дол. на годину. За житло і харчування ми не платили. Праця була по вісім годин шість днів на тиждень.

Відробивши понад шість місяців, я вирішив їхати до Монреалю, де жив мій знайомий Володимир. Ми спали в одній кімнаті. Володимир працював на фабриці, а я влаштувався в ресторані мити посуд. Платили 20 долярів на тиждень і давали харчі.

На фабриці, де працював Володимир, були українці. За старшого був Федір Бойко, родом з Кам'янця-Подільського. Він допоміг мені влаштуватися на працю в підприємстві „Канадіян Вікерс", на якому будували кораблі. Моя праця була – гострити свердла. Платня – 95 центів на годину.

У Монреалі в 1951 році я познайомився з земляками з різних областей України, став членом українських організацій. Разом з Федором Федоренком і Федором Доценком організували відділ Об'єднання української демократичної молоді (ОДУМ).

Щоб стати громадянином Канади, треба прожити в країні п'ять років. Отже, мій час наближався. А я був під чужим прізвищем – Зенон Ґрушинський. Не хотілося присягати на вірність Канаді під чужим прізвищем. Що робити? В пресі було повідомлення, що з Чикаґо одного чоловіка було вислано за те, що він також приїхав до Америки під чужим прізвищем. Все ж таки я вирішив звернутися до адвоката в Монреалі. Він написав листа до Еміґраційного уряду і пояснив причину, чому я приїхав до Канади під чужим прізвищем. Через декілька місяців мені повернули моє прізвище. То було, ніби я вдруге народився.

(Продовження
в наступному числі)

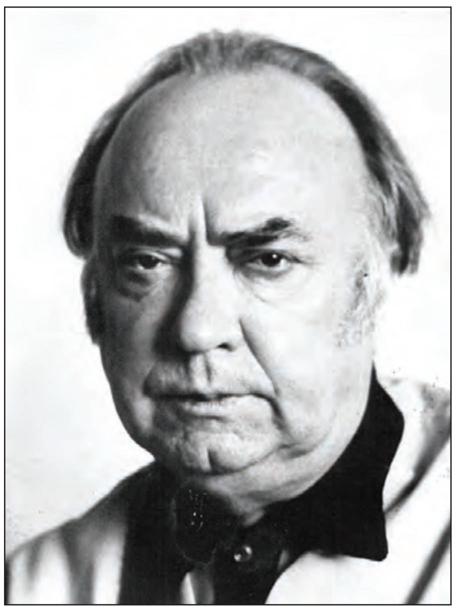
Мистець, який з'єднав красу і святість

(До 100-річчя від дня народження Михайла Дмитренка)

Прізвище „Дмитренко“ поширене в Україні так само, як Василенко, Микитенко, Іваненко й багато інших, що походять від імен батьків і дідів. Закінчення „енко” у нас те саме, що й у латиномовних країнах „сон”, тобто син. Якщо Джонсон – це син Джона, то у нас Дмитренко – це син Дмитра.

Усі ці „енки” пішли у наші прізвища з козацьких часів і представляють собою національну психологію глибокого пошанування батьків і всіх предків свого роду. Чужинцям в англомовних країнах нелегко вимовляти й писати українські імена й прізвища. Тому деякі наші знаменитості у США скоротили або перенакшили свої прізвища на такі, що легше вимовити пересічному американцеві. Наприклад, скульптор Леонід Молодожанин (автор пам'ятників Тарасові Шевченкові в ряді західних країн) відомий як маестро Лео Мол: коротко і просто. Але не менш знаменитий за Леоніда Молодожанина портретист, монументаліст, ікономаляр Михайло Дмитренко не поміняв жодної літери у своєму імені й прізвищі за все півстолітнє життя в Америці. Міг же для зручности американців підписувати свої твори, скажімо, як Майкл Дем. Не захотів. Мабуть, далася взнаки його полтавська заповзятість: наше має бути скрізь наше – в Америці й поза Америкою!

Втім, я здається дослівно процитував ці його слова, сказані мені й подружжю Ніні й Олексі Булавицьких під час наших багатогодинних бесід з М. Дмитренком у Мінеаполісі на початку березня 1991 року. Я того року стажувався в Українському музеї в Ню-Йорку і з необхідности поїхав у Чикаґо, потім у Мінеаполіс, і там застав у родині Булавицьких не кого іншого, як славетного маляра української діяспори у США 83-річного (на той час) Михайла Сергійовича Дмитренка. Міцно збудований, з приємним і гарним навіть у старості обличчям, він випромінював доброзичливість і лагідність. Навіть не можна було припустити, що цей чоловік переніс багато життєвих драм у довоєнній „сталінській” Україні, потім під час війни, далі в еміґрації в Німеччині, Канаді й Сполучених Штатах Америки.



Художник, іконописець Михайло Дмитренко.



Обкладинка альбому. Дітройт-Ню-Йорк, 1990.



Небовзяття Марії Божої. Церква Непорочного Зачаття. Дітройт.

Ростом трохи вищий за М. Дмитренка чудовий художник Олекса Булавицький в одній з наших розмов з М. Дмитренком, іронізуючи, сказав: „Це з вигляду він добряк – як полтавчанський дядечко він справді дуже доброзичливий та щирий, – але в роботі, у творчості не я Булава, а він, бо його пробивна сила рівняється десятьом Булавам!“. Це був гарний жарт, і всі ми сміялися. Але в жарті завжди є доля правди.

Маючи на увазі волю М. Дмитренка і його здатність утверджувати свою концепцію у мистецтві, автор вступної статті „Майстер співучої палітри”, відомий письменник і критик Олекса Веретенченко написав влучну фразу: „Дмитренко не мав поразок” (монографія-альбом „Михайло Дмитренко”. Дітройт-Ню-Йорк, 1990). Прижитися художникові в Америці – і не зазнати творчих поразок? Це щось з терену фантазій. Там страшна конкуренція між своїми, а що вже говорити про еміґранта з далекої центральноевропейської України. В чому ж сила і міць М. Дмитренка – як мистця і людини? Я думаю, що не в одній якійсь рисі, а в єдності кількох.

Перше – гарт духовний, що йде від глибокої християнської віри. Цей гарт мистець дістав у своїй родині у місті Лохвиці, де він

(Закінчення на стор. 19)

Мистець...

(Закінчення зі стор. 18)

народився 9 листопада 1908 року. Православні батьки, охрестивши в місцевій церкві немовлятко, дали йому ім’я святого архистратига Михаїла, бо його календарне свято саме припадає на пізню осінь – 21 листопада. Та навіть не в імені суть, а в тому, що вже у сповиточку батьки щонеділі носили в храм Божий, а коли зіп’явся на свої ніжки, то водили його на молитву. Цього гарту не зламала ні більшовицька система „навчання атеїзму“, ні репресії безбожної влади проти християн.

Друге – рано збуджений потяг до рисування й малювання. В гарній лохвицькій хаті Дмитренків квартирував заїжджий художник, який розмальовував місцеву церкву і творив для неї ікони для іконостасу. Якось Михась Дмитренко, шестирічний хлопчик, зазирнув в ескізний нотатник постояльця й побачив рисунки Господа Ісуса Христа, Богородиці й багатьох святих. Він став своєю дитинячою ручкою їх копіювати – і це виходило у нього так гарно, що мистець-постоялець передрік Михайликові майбутню художницьку професію.

Третє – досконала українська національна школа образотворчого мистецтва. Його всі учителі були мистцями-новаторами, а найбільше – Федір Кричевський. Лохвицьке реальне училище, Художньо-індустріяльна профшкола в Києві і, нарешті, Київський художній інститут, в якому чотири роки (1926-1930) М. Дмитренко навчається в майстерні славного Ф. Кричевського, а також слухає лекції його брата Василя Кричевського і „західників” Левка Крамаренка, Костя Єлеви, Андрія Тарана.

Четверте – знайомство з традиціями західньоукраїнських майстрів пензля. Після дев’ятирічної праці на східніх теренах України (1930-1939 – Полтавщина, Донбас, Київ) М. Дмитренка посилають у щойно зайнятий 1939 року Львів – для „осовєтчення” тамтешніх „буржуазних націоналістів” у середовищі художників. Він очолює організаційний комітет для утворення Львівської філії Спілки



Люди Східної України. 1979. Собор св. Юра. Ню-Йорк.



Люди Західної України. 1979. Собор св. Юра. Ню-Йорк.



Св. Ольга, княгиня Русі-України. 1969. Музей св. Климентія, Рим.

радянських художників України. Але київські комісари дуже помилилися щодо М. Дмитренка: нікого він у Львові не „осовєтчив”, навпаки, до галицького патріотизму додав свій – полтавський. Він захоплюється досягненнями колеґ-львів’ян, пильно вивчає галицький ренесансний і бароковий іконопис у численних церквах міста і краю.

Залишився М. Дмитренко у Львові і в роки війни. Організував кілька виставок образотворчого мистецтва, подружився зі Святославом Гординським і рядом інших визначних мистців, з якими й еміґрував на Захід наприкінці Другої світової війни.

На теренах Баварії він виявив кращі свої організаторські здібності: з’єднав розпорошені по Німеччині творчі сили в одну українську спільноту, редагував журнал „Українське малярство”, щороку влаштовував виставки українських художників, в тому числі у всесвітньовідомому Німецькому музеї у Мюнхені. При цьому ні на день не припиняв своєї власної праці над картинами й рисунками для книжок і журналів.

Усе життя М. Дмитренко вчився. Київський художній інститут, Стара Пінакотека у Мюнхені, музеї міста, виставки у Мюнхенській академії мистецтв – ось його школа в Баварії з 1945 до 1951 року – того року, коли він переїхав до Канади.

На межі 1940-1950-их років дуже багато втікачів залишило Европу й подалося за океан. Спонукою М.Дмитренка перебратися на новий континент були не так політичні, як творчі пляни. Він мріяв про монументальне мистецтво, про стінопис.

Опанувавши мову стилю бароко, мистець пройнявся чуттям краси, величі й духовности – цю тріяду можна було втілити лише у храмовому настінному малярстві.

„Я особисто шаную і ціню ті речі, які є непорушні, – казав часто М. Дмитренко. – І тому я дуже й дуже люблю церковне малярство, бо воно виконується на стіні. Те, що зробиш на стіні, там воно й залишиться назавжди: в тій самій архітектурній позиції, при тому ж освітленні й температурі. Всі ці міркування скерували мене полюбити настінне малярство, а українське настінне малярство тепер є лише в церквах”.

Чудовий портретист, майстер станкових картин, М. Дмитренко досягає, однак, найбільшої популярности в Канаді і США як монументаліст.

По Другій світовій війні, особливо з напливом на американський континент молодих і працьовитих українців і українок, тут розгортається небачене досі храмове будівництво. Величезні катедральні собори будуються в Торонто, Монреалі, Едмонтоні, Ню-Йорку, Чикаґо, Філядельфії, а менші церкви – по всіх штатах і провінціях, де оселилися значні українські громади. На архітекторів, майстрів ікон і майстрів настінних розписів – великий попит.

Найвизначніші мистці часто залишали світське малярство – портретне, пейзажне, історичне, – і вивчали стилістику, іконографію й техніку малярства священного, мистецтва для церков. Багатьом це не вдавалося, але С. Гординський, Михайло Осінчук, Христина Дохват, М. Дмитренко й інші досягають величезних успіхів і популярности. Вони творять цілі іконостаси, мозаїки, вітражі.

Мистецтво М. Дмитренка виділяється з-поміж інших тим, що він дуже вдало з’єднав у іконах і настінних композиціях духовно-аскетичні моменти з життєрадісними й естетично довершеними образами та сюжетами.

Найкращі його стінописи є в українських церквах Мінеаполісу (храм св. Константина, 1972-1977) і Ню-Йорку (катедра св. Юра, 1977-1989).

М. Дмитренко любив єднати велич і красу барокового стилю в мистецтві з клясицизмом. Його святі – це потужні, сильні духом і тілом образи. Майстерно змальовані, вишукані в кольориті, ці образи одночасно кличуть до молитви і до життєвої борні. Він зрікся візантинізму й надав сакральному малярству глибоко національних рис. М. Дмитренко практично не наслідував жодної ікономалярської школи, але в духовно-естетичному та стилістичному вимірах його ікони, мозаїки, вітражі найближче стоять до українського сакрального мистецтва XVIII ст. Наддніпрянщини. Він винайшов власну ориґінальну синтезу краси і святости, бароко й клясицизму. Його величні й потужні образи Господа Ісуса Христа, Богородиці й численних святих в ряді моментів нагадують образи Мікельанджело з Сістинської капелли у Ватикані. При цьому М. Дмитренко дотримувався суто православної іконографії святих, розуміючи велику відстань між мистецтвом сакральним і світським, між духовним і реалістичним.

Як світський художник, він прославився на американських теренах як надзвичайно популярний портретист. Його жіночі портрети відзначаються буйною життєвою енерґією, розумінням жінки як краси життя, святині родини. Він створив цілу ґалерію портретів знаних представниць української діяспори у Канаді і США: Анни Гнатюк, Марії Адамик, Ольги Дужої, Дарії Зеленої, Алісії-Софії Дмитренко, Інґи Шморгун та низку інших прекрасних життєствердних портретів. За майже пів століття М. Дмитренко мало міняв місця проживання в Америці.

В Канаді, після приїзду з Німеччини, мешкав у Торонто (1951-1957), Віндзорі (1957-1960). Від 1960 року, коли переїхав у США, до кінця життя (1997) мешкав у Дітройті. Бог дарував йому довге життя – прожив 89 років, – а ще головніше те, що ці роки були благословенні надхненною творчою працею, яка приносила йому і його родині – дружині і синам – неабияку радість. Михайло Дмитренко дав нам приклад щасливого й освяченого Богом Життя.

Дмитро Степовик,
доктор мистецтвознавства,
професор, академік Академії
наук Вищої школи України

НОВІ ВИДАННЯ

Літургічна композиція Г. Курцеби

ЛОНДОН, Велика Британія. – Єпископ-помічник Верховного Архиєпископа Києво-Галицького Української Греко-Католицької Церкви Гліб Лончина писав до Григорія Курцеби зі Львова:

„Щиро вітаю з нагоди виконання Святої Літургії вашої композиції, що її хор „Промінь надії" уперше заспівав під дириґентурою Петра Кочанського 30 липня 2006 року в Українській католицькій катедрі Пресвятої Скитальчої Родини в Лондоні. Нехай Господь дарує Вам наснаги до нових надхнень, щоб Ви надалі компонували на славу Божу і на піднесення людей".

Мова в листі – про Г. Курцебу, який побачив світ 4 квітня 1961 року в селі Опорець на Львівщині і тоді таки одержав Богом даний талант до музики. З Г. Курцебою я познайомився чотири роки тому. Він – людина скромна, інтеліґентна, з якою легко спілкуватися. Він спокійний і розсудливий, але коли мова заходить про музику, зовсім розкутий, бо музика глибоко пов'язана з його життям. Як немало українців, опинився у Лондоні на фізичній праці, в нелегких життєвих умовах, але в оточенні любителів української пісні, в першу чергу – духовної музики.

Ми зустрічаємось у неділю після Богослужіння. Говорили про задум написати музику до Літургії Івана Золотоустого. У 1999 році св. п. Діонізій Пицко, родом з Івано-Франківська, з нагоди 1000-ліття Хрещення Руси-України написав мелодії до Святої Літургії. Минуло 20 років.

Г. Курцеба вирішив це зробити. Довгими ночами писав одну мелодію за другою, переписував, додавав, віднімав, і так, крок за кроком, з'являлися частини літургічного твору.

На мене ця музика зробила велике враження своєю тонкою, гармонійною красою, породжувала душевний спокій, допомагала в молитві. Я почув нюанси музичної краси, чистої мелодії, наповненої якоюсь безпосередньою щирістю. Вірю, що автор забув недоспані ночі, невигоди, зусилля, напруження і сумніви. Ця музика створена як подяка Всевишньому за всі одержані ласки.

Нинішнього року „Божественну Літургію" Г. Курцеби видало в Івано-Франківську видавництво „Сімик". Г. Курцеба написав в анотації до книжки:

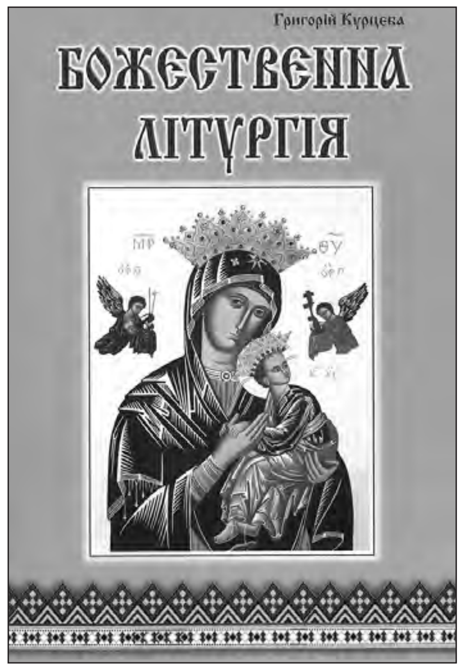
„Церковний спів по праву займає одне з перших місць у скарбниці духовної культури нашого народу. Це промисел Божий тисячолітньої давности, до якого в усі часи зверталися і продовжують звертатися творці духовної музики і не тільки. Це та мить, коли у спільній молитві до Господа відбувається об'єднання мистецтва душі боговдохненного Творця і душі побожного мирянина".

Щодо виконання твору Г. Курцеби в лондонській Українській католицькій катедрі Пресвятої Скитальчої Родини, то з благословення Владики Михайла Кучмяка гурт парафіян та співаків з Івано-Франківщини почав супроводжувати співом Літургії ще у 1999 році. У виконанні хору звучали клясичні твори відомих композиторів Дмитра Бортнянського, Михайла Вербицького, Андрія Гнатишина та інших.

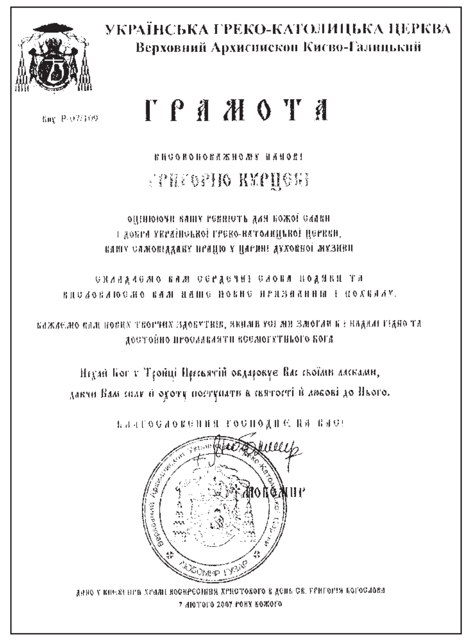
В добру традицію переросли щорічні виступи в українській оселі воїнів-інвалідів ОУН і УПА кожної першої неділі вересня. Важливою подією в житті хору була участь у хіротонії Владики Павла Хомницького.

„Сонячну неділю 30 липня 2006 року можна сміливо назвати храмовим святом, бо в цей день вірні катедри вперше почули повне хорове виконання музичних композицій Г. Курцеби, написаних до Святої Літургії Івана Золотоустого. Службу відправляв парох о. Іриней Крайчий. Ця праця, безперечно, є вагомим внеском до скарбниці української духовної музики", – цей відгук Оксани Данилюк про виконання композиції відповідає загальній думці.

Книгу підготували до видання Роман Боярський і Василь Курцеба.



Обкладинка книги Григорія Курцеби „Божественна Літургія".


УКРАЇНСЬКА ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА
Верховний Архиєпископ Києво-Галицький

ГРАМОТА

Нехай Бог у Тройці Пресвятій обдаровує Вас своїми ласками,
даючи Вам сили й охоту поступати в святості й любові до Нього.

ЛЮБОМИР

7 лютого 2007 року Божого

Грамота Григорієві Курцебі від Патріярха Української Греко-Католицької Церкви Любомира Гузара, вміщена у новій книзі.

Володимир Луців,
співак-бандурист,
переможець пісенного конкурсу
Евробачення у 1961 році.

Тритомник для вшанування Олега Ольжича

Завдяки заходам Національної Академії Наук України та фундацій ім. Олега Ольжича в Україні, США і Канаді у видавництві ім. Олени Теліги в Києві видано тритомник, присвячений пам'яті О. Ольжича з нагоди 100-річного ювілею з дня його народження. Перші два томи появились в 2007 році, а третій – в 2008 році.

В першому томі – „Поезія, проза" – надруковано поетичні і прозові твори, публіцистику, неопубліковані й незавершені начерки О. Ольжича. До видання увійшли прижиттєві збірки О. Ольжича „Рінь", „Вежі", „Підзамча", та твори, друковані в періодиці, як і недруковані матеріяли з його архівної спадщини. Це вперше творчість поета представлена з такою повнотою.

В другому томі – „Археологія" – зібрані матеріяли, які репрезентують спадщину О. Кандиби (Ольжича), що розкриває його талант науковця-археолога. В ньому зібрані більшість опублікованих досліджень в галузі археології, в перекладі на українську мову. Перш за все це дослідження трипільської культури, написані англійською, німецькою та чеською мовами, та кілька статтей на цю тему, опублікованих українською мовою.

В книзі є вміщені переклад докторської дисертації О. Кандиби, присвяченої вивченню галицької мальованої кераміки, монографія про трипільське поселення Сипинці, своєрідної „буковинської Трої", та інші праці і статті зібрані з різних, часто рідкісних видань. Численні малюнки і фотографії археологічних знахідок доповнюють тексти цих матеріялів. Вміщені також статті сучасних українських учених про значення спадщини О. Кандиби як науковця-археолога у вивченні трипільської культури. Вони ставлять його в один ряд з тими вченими, яких можна вважати засновниками української наукової археологічної школи.

Третій том „In Memoriam" – це своєрідна книга підсумку того, що зберігла людська пам'ять, і того, що вдалося дослідити науковцям про О. Кандибу-Ольжича. Відповідно до того книга є поділена на дві частини: перша – спогади, друга – статті.

В першу частину є включені спогади сучасників О. Ольжича, які разом з ним брали участь у боротьбі за незалежну Україну Андрія Мельника, Олега Ждановича, Ярослава Гайваса, Олега Лащенка, як також спогади дружини Калини Білецької-Кандиби, Євгена Маланюка, Уласа Самчука та інших.

В другій частині є вміщені стаття Миколи Плав'юка, кілька наукових розвідок проф. Любомира Винара, проф. Наталії Пазуняк, Остапа Тарнавського та інших. Між ними – стаття Леоніда Череватенка „Я камінь з Божої праці", що друкувалась в „Літературній Україні" і спопуляризувала творчість та громадсько-політичну діяльність О. Ольжича на рідних землях.

В розділі „Фотографії, Документи" є копії фотографій Віри та Олександра Кандибів-Олесів, батьків О. Ольжича, знимки з його дитячих та студентських часів, дружини – К. Білецької, друзів та репродукції його рукописів і обкладинок збірок, які появились за життя О. Ольжича.

Всі три томи є в твердих обкладинках, кожна – 500 або більше сторінок. Книги естетично видані і можуть стати окрасою любої бібліотеки. Ціна окремих книг разом з коштами пересилки – 25 дол., ціна тритомника – 66 дол. Їх можна замовити, звертаючись і виставляючи чек на: Olzhych Research Foundation, Inc., 1229 Spring Ave., Wynantskill, NY 12198.



Михайло Герець

СПОРТ

40 тисяч історій, серед них і моя

2 листопада відбувся 39-ий Ню-йоркський маратон. У ньому взяло участь 40 тис. спортовців з цілого світу, в тому числі і з США, а також декількох сотень тисяч глядачів та вболівальників. Професійно вичерпно про цю подію розповідає вміщений нижче репортаж одного з учасників маратону – українця з Ню-Йорку Степана Слуцького.

Для чого бігти так багато?

Бажання декотрих людей пробігти за один раз понад 40 км раціонального пояснення немає. Звичайно, вам казатимуть про всілякі виклики, які людина ставить перед собою, а потім їх успішно (але не завжди) долає. Хтось казатиме про незвичайну атмосферу, котра існує на Ню-йоркському маратоні, ще інший розповідатиме, як бажання пробігти цю дистанцію виховало з нього зовсім іншу людину – сильну і вольову, ще хтось згадає про надзвичайний приплив позитивних емоцій, зміну стилю життя, подолання депресії, зняття стресів.

Перелік нескінченний. Не вірте цьому. Маратон – це просто стан людської душі, як, наприклад, слухання музики чи риболовля. При цьому треба зауважити, що даний стан є заразливим. У першому Ню-йоркському маратоні в 1970 році взяло участь 127 спортовців,до кінця добігло лише 55, а дистанція змагань була обмежена п'ятьма колами навкруги Централ-парку. Через шість років років маратон вийшов на вулиці міста, побоюючись протестів з боку автомобілістів. Однак, успіх перевершив найсміливіші сподівання: у 2007 році учасників було понад 38 тис. В загальному, починаючи з 1970 року, фінішну лінію в Централ-парку перетнули майже 800 тис. разів.

Як потрапити на старт?

Отже, ви вирішили спробувати, що ж воно є – пробігти маратон? Чи не найскладнішою частиною маратону (42.2 км або 26.2 милі), як не дивно, є не пробігти його, а потрапити до числа учасників. З огляду на досить велику кількість учасників (цього року на старт вийшло 40 тис. осіб) може виникнути хибне враження, що взяти участь у ньому має можливість кожен бажаючий. Ні, не кожен. Цього року прохань на участь у маратоні було подано 105 тис., отже, 65 тис. бажаючих не були допущені до старту.

Для мешканця Ню-Йорку є п'ять реальних шляхів потрапити до складу бігунів. Перший – за результатами попередніх стартів. Якщо вам менше 40 років, вас радо побачать на цих змаганнях лише за умови, що зможете документально довести, що в попередньому календарному році ви показали на півмаратонській дистанції результат, кращий за 1 год. й 20 хв. Якщо вам понад 40 років, але менше 50-ти, результат на півмаратоні має бути не гіршим, ніж 1 год. і 30 хв. і т.д. На ці вимоги здатна тільки дуже добре тренована людина. Таких серед 40 тис. стартуючих — не більше тисячі.

Другий шлях — це вступити до клюбу NYRR (New York Road Runners) і подати прохання на участь в льотереї. Шанси виграти – 1 до 5. Третій – це повторити пункт другий три роки підряд. Вас пожаліють і за третім разом включать в стартовий протокол. Четвертий – виступити в ролі мецената клюбу NYRR і не пошкодувати мінімум 2,500 дол. на його потреби. П'ятий (найнадійніший) – це виконати протягом календарного року, що передує маратонові, декілька умов: крім двохрічного членства в клюбі NYRR, фінішувати на дев'яти так званих кваліфікаційних стартах. А для участи в маратоні 2009 року додатково ще потрібно бути волонтером щонайменше на одному з клюбних стартів.

Після того, як ви виконали одну з цих п'яти вимог, десь на початку березня NYRR повідомить вас, що ви маєте можливість взяти участь в цьогорічному маратоні. Тоді ж мусите подати прохання і заплатити 135 дол. за старт.

Найбільший у світі Ню-йоркський маратон є також одним із п'яти (поруч з Лондонським, Берлінським, Чикаґським і Бостонським) етапів серії Світових маратонів. Тож десятки тисяч закордонних спортовців на презентації в Джавітс-центрі не були великою несподіванкою. Найбільші делеґації прибули з Італії, Данії, Великої Британії, Бразилії, Мексики, Швайцарії, Еспанії.

Триголовий змій та два песиголовці

Боб Кловер, автор популярної в Америці книги для бігунів, на запитання, як підготуватись до маратону за один місяць до старту, дає відповідь: „Ніяк".

Це підготування полягає не тільки у правильно спляновану і виконаному графіку тренувань, але й у вивченні і усвідомленні можливих небезпек, а вони – серйозні. Випадкового відчайдуха на маратонській дистанції чекає триголовий змій та два песиголовці.

Про першу небезпеку всім спортсменам більш-менш відомо: пониження в крові рівня цукру. Існує навіть маратонський термін — „стіна" або "вдаритись в стіну". Під цим мають на увазі відстань бігу, після якої вміст цукру в крові падає до небезпечно низького рівня. Бігун досить несподівано для себе швидко сповільнює біг, а потім і заледве йде пішки. Всі думки людини в такому стані спрямовані на пошуки хоч чого-небудь їстівного. Стан доволі небезпечний. Для різних людей ця відстань різна, але в середньому для непогано підготовленого спортовця – це близько 30-32 км.

Способи подолання „стіни" так само відомі – той самий цукор потрібно з'їсти. Але цукор у вигляді глікогену – і тільки в такому вигляді – має бути безпосередньо в м'язових клітинах, а не десь у крові і тим більше не в шлунку. Більшість цукрів шлях від рота до конкретної м'язової клітини долають за 20 і більше хвилин. А глікоген під час бігу потрібен вже й тепер, а дуже часто його нема... Тому треба добре знати, що і в який час їсти.



На трасі маратону. Фото: Степан Слуцький

Друга небезпека також добре відома: втрата води. При температурі повітря 15 за Цельсієм при повільному бігу людський організм за одну годину втрачає приблизно один літр води. Відповідно, протягом повільного маратону – чотири літри. При теплішій погоді можна втратити шість і більше літрів. Але, здається, що простіше? – взяв і випив втрачену кількість рідини. Проте на ділі справа дещо складніша. Середній людський шлунок може всмоктати тільки близько 0.8 літра за годину, решта води буде в шлунку хлюпатись – у той час, як в крові її бракуватиме.

На багатьох бігунів чекає і третя небезпека: обезсолення. Більше людина пітніє — більше втрачає солей. З кожним літром – півтора-два грами. З падінням рівня солей в клітинах людина біжить все повільніше, а до м'язів чим далі, тим інтенсивніше підступають болючі судоми. Болі часом неймовірні. І якщо вже м'язи звело, то це надовго – на декілька днів. Тому найкраще, щоб цей стан не наступив взагалі. А для цього потрібно з'їсти втрачену кількість солі. В потрібний час і в потрібній кількості, не менше і не більше, не пізніше і не швидше. І ще один нюанс – потрібна не тільки проста сіль, але й калієва, маґнієва та кальцієва.

Тепер про перепони, зменшити вплив яких складніше. Маратон

(Закінчення на стор. 22)

Три перемоги української дружини

„Чорноморська Січ" – „Татри Словакія"	**– 4:1**
„Чорноморська Січ" – „Вайлд Кетс", Ню-Джерзі	**– 3:0**
„Чорноморська Січ" – Юніон „Космос"	**– 3:2**

Після двотижневої перерви дружина копаного м'яча „Чорноморської Січі" провела змагання: два в чемпіонаті Центральної дивізії „Ґарден Стейт Сакер Ліґи" і одні – за чашу Ню-Джерзі, в яких здобула три перемоги.

В неділю, 26 жовтня, в зустрічі з клюбом „Татри Словакія", в складі якого виступають декілька визначних футболістів з Словаччини, „січовики" переважали в грі швидкістю, завдяки якій Роман Табачук і Лорент Делявак вже до перерви здобули ведення – 2:0.

В другій половині суперники на початку знизили вислід – 1:2, але на 57-ій хвилині, Л. Делявак і на 69-ій хвилині Р. Табачук встановили вислід зустрічі – 4:1.

Відбулась перша серія ігор за Чашу Ню-Джерзі. Першим суперником „Ч. Січі" був провідний клюб „Вайлд Кетс" з „Норден Ню-Джерзі Сакер Ліґи". Ця зустріч пройшла на вищому спортовому рівні, в якій обидві дружини проводили гарні технічні акції.

Кращими були „січовики", які втримали вислід „сухим" – 3:0. Рахунок відкрив Л. Делявак, Д. Левицький підніс рахунок до 2:0, і вже близько перед закінченням зустрічі Тарас Оконел встановив вислід зустрічі – 3:0.

В неділю, 9 листопада, „Ч. Січ" приймала клюб „Космос", який в табелі ігор Центральної дивізії „Ґарден Стейт Сакер Ліґи", маючи досі 16 точок з семи змагань, займає позицію провідника. В цій зустрічі „Космос" вже до перерви здобув два ґолі.

Після перерви Т. Оконел знизив вислід – 1:2, а через 10 хвилин Дмитро Терещук, виконавши карний стріл, вирівняв рахунок – 2:2. В кінцевій фазі зустрічі Д. Терещук здобув переможнього ґоля, яким встановив вислід зустрічі – 3:2.

Склад „Ч. Січі": Олександер МекДоналд, Андрій Кудрик, Марко Витвицький, Степан Колодій, Андрій Мандзій, Петро Касіяненко, Олександер Оришкевич, Р. Табачук, Данило Левицький, Марко Гординський, Антін Данес, Микола Куцина, Л. Делявак, Т. Оконел, Д. Терещук. Андрій Панас і Гриць Сергіїв – граючі тренери, Микола Гординський – провідник.

Омелян Твардовський

40 тисяч...

(Закінчення зі стор. 21)

біжать на асфальті, а він досить твердий. Під час маратону опорнорухова система людини зазнає близько 35 тис. струсів. Основні удари отримують сухожилля – стопи й коліна, а також хрящі – спини, коліна й бедра. В день змагань, крім відповідного якісного взуття й обережної постави ноги, протиставити їм нема що.

На старті

Отже, всі формальності і тренування позаду. Залишилось тільки фізично добратись до старту. Але це також не найпростіше завдання. Нью-йоркський маратон, як відомо, пролягає по всіх п’яти боро міста: старт у Статен-Айленді, далі його шлях пролягає через „Веразано Неровз Бридж“ до Брукліну, після цього – до Квінсу, Мангетену, Бронксу і назад до Мангетену. Цього року 40 тис. бігунів вперше стартували в трьох різних забігах з інтервалом 20 хв. між кожним і в трьох різних смугах (умовно – в синій, помаранчевій і зеленій), тобто дев’ятьма групами по 4,000-5,000. Але у змаганнях взяли участь й інваліди на колясках, ручних велосипедах, і просто на милицях – вони стартували перед усіма – ще в 7:30 ранку. Тому „Веразано Неровз Бридж“ закрили о 7-ій, отже, добиратись до старту автобусом чи автом можна було тільки до цього часу, а пізніше – лише паромом.

Ранок видався хоч сонячним, але холодним та ще з вітром. Більшість взяла малоцінний одяг, котрий залишали на старті і котрий пізніше збирався для благодійних цілей; інші – виготовили тимчасовий „одяг“ з великих поліетиленових мішків, вирізавши отвори для голови і рук; ще інші захопили з собою спальники, покривала, одноразові термоізоляційні плахти. Кожен виходив з скрути, як міг. Попри все, спостерігалося масове тремтіння та цокотіння зубів.

Момент самого старту пам’ятаю туманно. Ні гарматного пострілу, яким оповіщали старт на багатьох попередніх нью-йоркських маратонах, чи різкого сигналу сурми, яким дають старт на всіх змаганнях, здається, не було. Натовп поволі почав рух в сторону найбільшого в місті моста, спочатку пішки, потім все швидше, і ще до перетину лінії старту всі отримали змогу бігти.

Час кожного спортовця фіксувався зчитуванням інформації з його електронного чипу, котрий кріпився на взутті. Ця ж інформація передавалась на веб-сайт змагань, і кожен зацікавлений в будь-якій країні світу міг слідкувати за процесом проходження того чи іншого учасника на дистанції маратону.

Телевізійний канал також забезпечив прямий репортаж про маратон на вулицях міста, виславши гелікоптер, котрий довго висів над мостом Веразано.

Я теж затрачаю багато часу, щоб зфотографувати якомога більше разів це надзвичайне дійство. Поміж фотографуванням і бігом оглядаю „сусідів“. Справа біжить японського вигляду дівчина з білою фатою на голові – виглядає, втекла від нареченого на маратон. Далі – старша жінка з написом на спині: „За мого дорого чоловіка Тома“. Жінка середніх років присвятила цей старт своїй „семимісячній дочці Еймі“. Але здебільшого на майках – імена самих бігунів: можна звертатись до невідомих людей по імені.

В Брукліні

Бруклин зустрів нас надзвичайно тепло: обабіч дороги майорів транспарант місцевих ентузіястів з написом: „Бруклин вітає вас!“. Кількість глядачів по обидві сторони дороги вражала. Проте на особливу увагу заслуговувала не стільки їхня кількість, скільки завзяття, надхнення, щире бажання підбадьорити кожного з нас, хто був лише на початку довгої подорожі.

Вздовж 11 кілометрів бруклинської 4-ої авеню виступали десь 20 різних рок-груп, танцювальних ансамблів, фолкльорних колективів. Не маратон, а прискорений огляд довжелезного фестивалю. А поблизу однієї з церков через підсилювальну апаратуру священик-афроамериканець проповідував перед маратонцями. Заняття ніколи не зайве, особливо з огляду того сумного факту, що того дня, вже після фінішу, в кращий світ відійшло двоє з тих, хто декількома годинами раніше слухав його слова.

Як вже згадувалось, на старті було холодно, і значна частина людей стартували з якимось додатковим одягом.

Пізніше вітер виявився не настільки сильним, як прогнозувалось, а декілька кілометрів бігу встигли розігріти маратонців, внаслідок чого вже з середини моста Веразано розпочалось викидання одягу. При мені жінки повикидали свої куртки вартістю близько 100 дол. кожна.

Треба віддати належне організаторам, котрі з обох сторін дороги організували пункти з напоями. Згідно з повідомленням організаторів, на цей маратон було потрачено 1 млн. паперових горняток.

Після злиття всіх трьох потоків в один, шлях маратону повернув на Лафаєт Авеню, де під золотим листям придорожніх дубів густий натовп, переважно молодь, з іменними транспарантами серед веселого гамору, звуків різноманітних музичних інструментів та найбільш вишуканих джерел шуму, продовжував нас підбадьорювати.

Врешті хідники спорожніли. Ортодоксальний Вільямсбурґ зустрів нас сонно. В одному місці за маратоном спостерігали семеро дівчаток віком від двох до дев’яти років. Трохи далі при дорозі стояло ще декілька мовчазних дорослих спостерігачів.

Проте, невдовзі карнавальна атмосфера продовжилась – етнічно різноманітний північний Віліямсбурґ зустрів жвавим натовпом, веселою музикою, захопленими криками, котрі вже не стихали аж до кінця Брукліну.

Друга половина

А тут несподівано поміж цим суцільним святкуванням виявилось, що половина маратону вже позаду. Знову вбігаємо на інший міст, цього разу над Іст Рівер. Запустили нас по нижньому рівні Квінсборо Бридж, начебто в довгу металеву скриньку. Вболівальників на мості (точніше в мості) – катма. Ніхто нічого не вигукує, всі пересуваються мовчки. Тихо. Поруч якийсь мексиканець не витримав – почав співати національний гімн. Ніхто його не підтримав. Проте далі кожен став співати собі щось своє. Гнітючу тишу було подолано.



Учасники маратону перед стартом.

Тим часом дорога на мості пішла на спуск, а потім вивела нас геть з темряви моста на залиті сонцем вулиці Мангетену. Вітальний рев тисяч й тисяч наших прихильників був більш як зворушливим. Нас зустрічало Місто!

Гуща народу обабіч Першої авеню не розріджувалась практично аж до кінця Мангетену. Довкола – неймовірна підтримка, ентузіязм, запал. Треба бути обережним. Таке підбадьорювання підсилює темп бігу. А попереду ще добрі 15 кілометрів і можлива зустріч зі „стіною“. То ж не піддаюсь на „провокації“.

Перед 29-им кілометром організатори підготували роздання мокрих губок, якими можна було освіжити засолені обличчя. Проте ще більший подарунок ми отримали від фірми-спонсора „PowerBar“, котрий роздавав різного смаку калорійні желе, що були так потрібними на цій частині дистанції.

Міст до Бронксу від початку і до кінця з міркувань безпеки був встелений помаранчевим килимом (металеві смужки покриття моста розташовані досить далеко одна від одно). Але про це мало хто знав, а 400 метрів на килимі запам’ятались надовго, як і гра на ньому шотляндської фолкльорної групи.

Бронкс зустрів гучними звуками місцевої групи ударних інструментів. Ще один міст – і ми знов у Мангетені. Нічого особливого зі мною не трапилось, зі „стіною“ не зустрівся. Але не всім так щастило – дедалі більше людей переходило на ходьбу, а кількість тих, кого обганяв (при цьому не прискорюючись) росла в геометричній проґресії.

В цій самій проґресії росла і кількість вболівальників на дорозі. На П’ятій Авеню, а пізніше в Централ-парку глядачів було стільки, що вони не вміщались на хідниках, тіснились до бігунів, перешкоджаючи тим, хто ще біжить, обганяти тих, хто вже йде.

Після 24-ої милі зрозумів, що цього разу не тільки „стіна“, але й судоми мене оминули. Промайнула думка пришвидшити біг, щоб вкластись в чотири години, але після коротких підрахунків зрозумів, що й у найкращому випадку не встигаю секунд на 30. Тому темп пришвидшив лише помірно.

Ще трошки – і фінішна лінія. Перетнув її без особливих напружень. 4 год. 3 хв. 12 сек. Не зле – на 12-15 хв. краще, ніж плянувалось. Міг, звичайно, краще, але могло бути й гірше.

Відразу після фінішу кожного з нас вкрили термоізоляційною накидкою, зфотографували на пам’ять, видали медалі і пакети з їжею.

Організатори навмисне обладнали видання наших речей, зданих ще перед стартом, на відстані кілометру від фінішу, таким чином забезпечивши (в примусовому порядку) надзвичайно необхідну після фінішу ходьбу, котра сприяє приведенню кровообігу до норми.

В очікуванні своєї торбини підслухав розмову. На запитання одного з організаторів до маратонця, що чи наступного року він стартуватиме в ювілейному 40-му Нью-Йоркському маратоні, той стомлено відповів: „Мені досить і цього“. На що його колеґи моментально поспішили висловити думку діяметрально протилежну: „Без сумніву будемо. Це надзвичайно яскраве й незабутнє спортивне свято“.

Ще через 40 хв. я вийняв з торби мобільний телефон, щоб зателефонувати близьким. Але не тільки в мене одного були такі наміри – пів години зв’язку не було – лінії були перевантажені. Кожен мав свою історію. 40 тис. маратонців – 40 тис. історій, серед них і моя.



Один з учасників маратону.

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 17 листопада 2008 р. померла наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

СВ. П.

д-р ДАРІЯ МАРКУСЬ

нар. 15 січня 1935 р. в Незнанові, Галичина.
Співпрацівниця Енциклопедії Української Діяспори, засновниця „Клюбу 500" на підтримку Генерального Консульства України в Чикаґо, член Союзу Українок, професор і Пластунка.

ПАРАСТАС буде відправлений в неділю, 23 листопада в похоронному заведенні Музики в Чикаґо, Іл., о год. 5 веч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в понеділок, 24 листопада о год. 10-ій ранку в Українському католицькому соборі свв. Володимира і Ольги в Чикаґо, а відтак у середу, 26 листопада о год. 10-ій ранку Покійна буде похована на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку залишилися:
чоловік – д-р ВАСИЛЬ
діти – ТАЇСА з чоловіком ЛЕВКОМ ІВАШКОВИМ
– УСТИНА
– ВАСИЛЬКО
внуки – АДРІЯН, ТОМА
сваха – ЕВГЕНІЯ ІВАШКІВ
та ближча і дальша родина.

Вічна Її пам'ять!

В пам'ять Покійної просимо складати пожертви на Енциклопедію Української Діяспори – Encyclopedia of Ukrainian Diaspora, 2247 West Chicago Avenue, Chicago, IL 60622 або на Українську Католицьку Освітню Фундацію (Український Католицький Університет у Львові) – Ukrainian Catholic Education Foundation, 2247 West Chicago Avenue, Chicago, IL 60622.

Ділимося сумною вісткою, що 5 листопада 2008 р. відійшов у Божу вічність наш найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДУСЬ, ПРАДІДУСЬ і БРАТ

СВ. П.

ВАСИЛЬ ІВАНИК

нар. 14 лютого 1921 р. Яйківцях, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 8 листопада 2008 р. в Українській католицькій церкві Успіння Божої Матері в Перт Амбой, Н. Дж. Покійний спочиває в мавзолеї на цвинтарі в Колонії, Н. Дж.

У смутку залишені:
дружина – ЮЛІЯ
сини – ВАСИЛЬ ІВАНИК
– д-р ЕВГЕН ІВАНИК з дружиною ЛИНДОЮ
внуки – ВАСИЛЬ ІВАНИК з дружиною НАТАЛІЄЮ
– ЛЕСЯ ІВАНИК-ВАҐНЕР
– СТЕФАН
– ХРИСТЯ
– КАТРУСЯ
– ЛОРА
правнуки – AUTUMN, LILY, DYLAN
сестри – ДОЗЯ та ІРЕНА в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ТОМАС Е. КОДЕЛОК, член 305 Відд. УНС в Mahanoy City, PA. Помер 15 листопада 2007 р. на 58-му році життя. Народився в 1949 р. в Deland, PA . Членом УНС став в 1966 р. Залишив у глибокому смутку дружину Лінду Коделок. Похорон відбувся 19 листопада 2007 р. на італійському цвинтарі у Mahanoy City, PA.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ДЕМЕТРІЮС ПАВЛИШИН, член 112 Відд. УНС в Seven Hills, OH. Помер 27 квітня 2008 р. на 88 році життя. Народжений 1919 р. в Україні. Членом УНС став в 1956 р. Залишив у глибокому смутку дружину Гельґу Павлишин, дітей Соню, Надію, Андрія і Христину. Похорон відбувся 1 травня 2008 р. на цвинтарі „Покрова" в Пармі, Огайо.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

АННА ГОЛОВАТА, член 264 Відд. УНС Т-ва Ukrainian Trident в Carnegie, PA. Померла 14 липня 2008 р. на 92-му році життя. Народжена 1916 р. в Карнеґі, Па. Членом УНС стала в 1934 р. Залишила в глибокому смутку брата Даніела і племінника Томаса. Похорон відбувся 18 липня 2008 р. на цвинтарі Holy Trinity Ukrainian Catholic in Carnegie, PA.

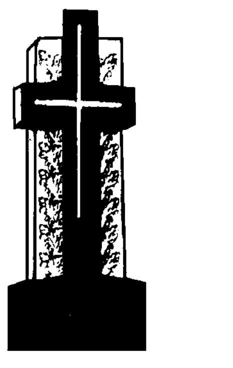
Вічна Їй пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО ШЕВЧУК, член 402 Відд. УНС Т-ва ім. Тараса Шевченка в Етобіко, Канада. Померла 18 липня 2008 р. на 81 році життя. Народжений 1927 р. в Україні. Членом УНС стала в 1966 р. Залишив у глибокому смутку дружину Катерину і сина Лева з дружиною Джойс, внуків Стефанію і Христю. Похорон відбувся 22 червня 2008 р. на цвинатрі св. Володимира в Oakville, Ont.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар



За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська • 973-292-9800 #3040 • adukr@optonline.net*



Шановні читачі!

Редакція Свободи пошукує підбірку

ВЕСЕЛКИ

– журналу для дітей для розміщення в інтернеті.

Хто може подарувати підбірку, просимо повідомити на тел. (973) 292-9800, дод. 3041, або на email: webmaster@svoboda-news.com

Взаміну Ви отримаєте повну колекцію на CD.

Поштові витрати – за наш рахунок.



Реклама – ключ до успішного бізнесу!